

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“, Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Glasuri cumiți.

În gazeta jidovească din Budapesta, „Pesti Hirlap“ a apărut un articol, în care un „R. A.“ se năpustește de data aceasta contra Sașilor, mai ales a celor din Sibiu. Îi face „nepatrioți“, răi și cere nici mai mult, nici mai puțin, decât ca guvernul să spargă comitatul Sibiului și să-l alăture la comitatul Albei-de-jos, iar capitala să fie în Alba-Iulia. Până atunci însă să grijească, ca în Sibiu începând dela comitele supremi până la cel din urmă pandur toți să fie Maghiari (și Jidani).

Noi n'avem lipsă să luăm apărarea Sașilor. Aceștia se poartă în comitatul Sibiului ca și aliații lor din alte comitate: Românii noștri nu încap în slujbe nicăiri, cu toate că suntem în mare majoritate față de Sași. Pe terenul economic luptă cu desperare contra noastră, întovărășindu-se cu toate guvernele maghiare, pe cari le linguesc și le sperie bătând șaua irendismului nostru închipuit. Un lucru însă trebuie să mărturisim: nu e comitat, unde averea publică să fie așa de bine păzită, ca în comitatul Sibiului. Nu e comitat, în care slujbașii, în ce privește cinstea lor, să fie mai de laudă, ca în comitatul Sibiului. Despre funcționarii acestui comitat nu se poate spune, că sunt cărțași, bețivi, nici nu se poate spune, că fură cu nemiluita, cum se întâmplă în aproape toate celelalte comitate. Pricina va fi și faptul, că nu sunt boierinași scăpătați ca în alte comitate, dar va fi și frica, care păzește pepenii. Când s'ar dovedi mișeliile din comitatul Hunedoarei, guvernul ar face cu totul altfel de cercetări, căci acum n'ar mai fi vorba de funcționari maghiari, ci de Sași și câți-va Români. De aceea nu dorim de loc să se înfăptuească dorința Jidanului dela „Pesti Hirlap“, căci din punct de vedere politic am fi și mai neîndreptățiți și ne-am mai pomeni și cu un jaf în averea noastră, multă puțină, cât este, de s'ar duce pomină.

Dar nu dorința nebună a Jidanului ne-a făcut să scriem la loc de frunte cele ce urmează. Și de data aceasta și-a ridicat glasul în gazeta ungurească „Lugosi Ellenör“ Maghiarul cinstit *Nagysolmosi Szabo Ferencz*, ca să arete nedreptățile, ce le suferim. Cetitorii noștri își aduc a-minte de articolul nostru din anul trecut „Un corb alb“, în care am dat pe scurt cuprinsul unei broșuri scrise în favorul nostru de dl Solymosi. Tot așa scrie și în gazeta „Lugosi Ellenör“, unde zice între altele următoarele:

„Astăzi, când toată lumea emigrează din Ungaria, când dușmanul statului sunt patru milioane de oameni mici (țărani și meseriași), azi, când suntem în robie la

Austriaci, azi încă se găsesc cu sutele astfel de oameni patrioți, cari nu văd mai departe de vârful nasului lor și nu numai că nu dau toate acele drepturi, cari se cuvin naționalităților, făcându-le astfel să fie prietini noștri, dar le atacă mereu în modul cel mai furios, scriind despre „primejdia valahă“, „Sași verzi“, „agitatori panslavi“. Sunt și orbiți de aceia, cari îndrăznesc să scrie, că în ținuturile naționalităților numai jandarmii reprezintă statul. Intr'adevăr, frumoasă reprezentare! Ne vin în minte vărsările de sânge dela Cernova (între Slovaci), Galați, Pânade și din alte locuri“.

„R. A. (scriitorul articolului din „Pesti Hirlap“) vrea la comitate introducerea administrației de stat (adecă ca funcționarii dela comitat să fie numiți de guvern, iar nu aleși de adunarea comitatului, cum se întâmplă acum). Administrația aziatică maghiară și așa e în mâna fiecărui guvern, ce va fi atunci, când administrația va fi statificată.... Ce să zicem, când „R. A.“ cere, ca în comitatul Sibiului, dela comitele supremi, până la cel din urmă haiduc, toți să fie Maghiari? Întreb: oare Românul, Sasul, Slovaca, Sârbul nu e tot așa de dator să slujească în armată, nu e tot așa de dator să plătească dare, ca și Maghiarul? Și dacă trebuie să-și îndeplinească datorințele lui ca și Maghiarul, atunci trebuie să dăm naționalităților cel puțin drepturile cuprinse în paragraful legii de naționalități, care nici până 'n ziua de astăzi nu s'a pus în aplicare. Aceasta o cere conviețuirea pacinică cu naționalitățile și o cere și proverbul maghiar binecunoscut, că „Maghiarul ține ce-a făgăduit“, adecă, dacă a făcut legea de naționalități, să o și aplice“.

Acesta e un glas. Dar am mai dat de un glas cuminte într'o altă gazetă ungurească. Iată-l și pe acesta:

„Dare de seamă despre chestia română.“ Acum când rânduiala firii îmi smulge din mână condeiul — căci doar nu preste mult numai din Cer mai pot privi îmbrătoșările bunilor Maghiari cu frații români — voi să-mi spun și dorința sinceră depusă în testament. Aceasta e ca să iubim poporul românesc, căci pe întregul pământului acesta e cel mai nestricat popor și poate fi merit pentru tot ce-i bun și frumos. Din parte-mi pornesc din cazul îngrozitor, când, în toiul prăpădului din 1848, fratele Székely Istvan, Ungurul ce locuia preste drum de noi și căruia tatăl meu numai bine i-a făcut — în furia lui oarbă voi să omoare pe tată-meu: iar Ciungan Todor, nație românească, care de altcum n'avea cu noi nici în clin, nici în mănecă, a scăpat viața tatălui meu în Șoimuș. — Eram atunci de un an și jumă-

tate. — Și-mi pare oareși-cumva cu neputință, — eu însă îmi mai aduc aminte de strălucirea furcii de fer, pe care fratele Székely Istvan eră p'aci s'o împlante în pieptul tatălui meu și azi încă-mi joacă naintea ochilor icoana, cum lui Ciungan Todor, luptându-se, îi scăpă pălăria neagră la pământ.

Eu îi ridicai pălăria îngânând cătră Ciungan Todor: Na, na.... Iscălit *Solymosi Elek*“.

Să fie aceste glasuri cumiți zorile unor vremuri mai frumoase? Nu credem încă. Cetitorii noștri știu, că dl Solymosi Szabo F. a trebuit să-și caute la judecată dreptatea contra celor-ce au tăbărit în contra lui, mințind chiar, că el n'are drept la numele lui strămoșesc. Știm și ce a pățit pe vremuri un alt Maghiar vrednic, Mocsary Lajos, care a fost președintele partidului kossuthist și a avut aceleași idei, ca și dl Solymosi: a fost dat afară din partid. Glasurile acestea sunt însă totuși o mângâiere pentru noi și dovedesc, că aceea cere partidul național român e pe deplin îndreptățit, iar aceia, cari umblă pe de laturi cu „împăcări“, din cari să le iese o pungă plină, sau aceia, cari sunt vâriți în partidele ungurești, nu sunt oameni cum se cade.

Când țărani maghiari ar fi luminați, că tovarășii lor cei adevărați suntem noi, țărani români, cum am fost în revoluțiunile cele mari țărănești din anii 1437 și 1514, apoi pe timpul lui Mihai Viteazul, cu tărie ar alungă pe domnișorii aceia, jidani și maghiari, cari vin să le ceară voturile, îmbătându-i cu apă rece, și ar da votul lor candidaților noștri, cari stau pe temeiul programului național român, singurul program din Țara Ungurească, care vrea într'adevăr ridicarea țărânimii noastre fără deosebire de neam și lege.

Discursul dlui Vaida-Voevod și presa maghiară. Intreaga presă maghiară s'a ocupat la loc de frunte, cu discursul rostit în dietă de dl Vaida. Presa kossuthistă îl atacă, acuzându-l, că nu-i prietin adevărat al Maghiarilor, ci cel mai înverșunat dușman al Ungariei și irendentist înfocat. Ziarul „Független Magyarorszag“ e contra împăcării româno-maghiare. Aceasta împăcare e cu neputință, zice „Független“, pentru-că Românii din Ungaria sunt toți irendentiști, scopul lor politic fiind alipirea Transilvaniei la România (?). Despre dl Vaida zice, că este naționalist român înfocat și primejdios.

Gazeta „A Vilag“ are altă părere. Ea zice, că deputatul român a cerut cu drept cuvânt *votul universal*, pentru-că numai reforma aceasta va da Ungariei pacea. Cine dorește sincer o împăcare româno-ma-

ghiară, nu poate lua ca bază decât votul universal, reformă, la care țin deopotrivă atât Maghiarii cât și Românii. Apoi „A Vilag“ ia apărarea dlui Vaida contra soviniștilor jidano-maghiari.

Gazetele guvernamentale scriu mai puțin aprins, dar tot așa de nedrept.

Invingerea studenților români din Cluj. Scandalul pus la cale de fițiica jidano-maghiară „Ujsag“ din Cluj, care cu săptămâni și luni înainte a atârnat pe studenții jidani și maghiari contra Românilor, s'a isprăvit cu rușine pentru cei gălăgioși. Ținuta bărbătească a studenților noștri le-a dovedit înfumuraților, că cu amenințări și chiar și cu fapte mișelești, cum e năvălirea de sute de inși în contra cătorva, nu se lasă a fi înspăimântați. S'a dovedit, că studenții jidani Mandis, Feigenbaum, Krenner și alți Galițiani de teapalor au strigat vorbe batjocoritoare când și-au serbat Ungurii pe 15 Martie al lor, ca apoi să pună vina pe Români.

Insuși rectorul universității a constatat, că Românii s'au purtat cinstit și n'au provocat pe nimeni, ba le-a făgăduit chiar, că va publica în gazetele din Budapesta știri adevărate despre cum s'au întâmplat lucrurile.

Pe noi ne bucură cele întâmplate la Cluj din două puncte de vedere: întâiu s'a dovedit bărbăția românească a studenților noștri, cari deși în număr mic față de puhoiul jidano-maghiar, dar nu s'au lăsat înfricați, ca să nu mai vorbească românește sau să nu mai cetească gazetele noastre naționale. A doua, s'a dovedit, că cu Maghiarii cărturari, duși de nas de toate gmoaiile jidane, nu încapă înțelegere. Și e bine așa, pentru-ca studenții să nu-și uite niciodată de datoria, ce o au, *de-a ține minte!*

Studenții români dela Cluj au primit dela frații lor din Cernăuți (Bucovina) două telegrame de îmbărbătare: una dela studenții ardeleni, cari învață acolo, mai ales teologia, a doua dela studenții bucovineni.

Cea dintâi e: „*Decât să dați limba, mai bine dați viața!*“ *Frații ardeleni: Eneșcu, Birăescu, Munteanu, Tripa, Magier, Popoviciu, Blaga, Buzdug, Vințan, Isăceanu.*

A doua, dela Bucovineni, e: „*Copii ai nimărui, apărați cu viața cea mai scumpă comoară a neamului românesc: limba strămoșască!*“

Din ce se compune partidul guvernamental? Partidul guvernamental, care e azi la putere în Ungaria, se numește „partidul muncii“. Dacă ne uităm însă la deputații, cari îl compun, vedem, că de fapt el e partidul cel vechiu liberal al lui Tisza Kalman, tatăl lui Tisza Istvan, care umblă cu momeli să ne „împace“, adică să ne adoarmă. Din vechiul partid liberal se făcuse partidul constituțional. Din acesta o ceată mai mică, în frunte cu Andrássy, un alt mîncător de Români, și Szell au rămas la o parte, cei mai mulți însă au îmbrăcat o haină nouă — vorbă să fie! — numindu-se partidul muncii. Dintre „constituționali“ rămași la o parte trec mereu în tabăra lui Hedervary (aci sunt oalele pline!) și'n curând va trece și Szell Kalman. Și dela oamenii aceștia, învechiți în rele, așteaptă unii Români orbi o îmbunătățire a sortii noastre!

Din mișeliile gazetelor jidane. În Budapesta apare, între alte multe, și gazeta jidovească „Neues Pester Journal“, scrisă nemțește. Când a aflat, că iubitul și curajosul nostru deputat Alexandru Vaida-Voevod va vorbi în dietă, a publicat un articol, prin care a încercat să sperie pe Români cu nouă scandaluri în dietă, dacă vor cuteza să vorbească despre chestiunea națională, cu care se ocupase în una din ședințele trecute în mod prostesc deputatul kossuthist Kallay. Scria fițiuca jidană, că după-ce dl Vaida își înscrise numele pe lista vorbitorilor, s'ar fi răspândit printre deputații maghiari vestea, că în cursul cuvântării lui se va produce gălăgie, scandal. Jidanul atârta adică prin aceasta pe deputații maghiari să facă scandal. Dar dl Vaida a vorbit, și și dacă a mai mornăit ici-colo câte unul, barbăriile săvârșite altă dată n'au cutezat să le mai repeteze.

Vorbirea dlui Vaida o dăm la alt loc al foii.

Cum vorbește un deputat sas în dietă. În ședința dela 9 Martie a vorbit în dieta din Budapesta și deputatul sas Schuller. El s'a declarat contra politicii șoviniste, dar pentru politica națională maghiară (adecă maghiarizare, dar nu și a Sașilor!). Dacă atât Maghiarii, cât și naționalitățile vor primi părerile lui Tisza, atunci se va putea încheia o pace.

Acum poftim și alegeți din acest „contra-pentru“ al cumintelui deputat!

Sârbii și Românii. Intre Sârbi și acum se mai găsesc oameni, cari nu vor să înțeleagă, că un traiu pacinic între naționalități e unul din cele mai bune mijloace pentru a rupe bdata jugul, care ne apasă pe toți deopotrivă. Dovadă nouă despre nepriceperea lor au dat acum de curând în Vârșeț. Preotul român de-acolo voia să înmormânteze pe Pavel Gruia. Ajungând la poarta cimiterului, s'au pomenit în față cu protopopul sârbesc Popovici, care a spus Românilor, că nu-i lasă să între în cimitir. Câți-va Sârbi încuiaseră poarta și așteptau, păgânii, ordinul protopopului lor să sară asupra preotului român, îmbrăcat în sfintele haine. Românii nevoind să-și facă de răs legea lor, de care zic și Sârbii, că se țin, au cerut ajutorul autorităților. Numai decât a venit poliția, care a deschis poarta cu puterea, așa că Românii au putut să-și îngroape mortul.

Explicarea lucrului e următoarea: Sârbii, fugiți de groaza Turcilor în Ungaria de mează-zi acum două sute de ani, au știut să-i încalce pe Români în cele bisericești. Marele metropolit Șaguna ne-a scăpat în sfârșit de rușinea, ca o mână de oameni veniți de ieri-alaltăieri pe pământul nostru să fie stăpânii noștri în biserică, și au despărțit biserica românească de cea sârbească. Au mai rămas însă unele parohii amestecate, unde Românii numai acum sunt pe cale de-a se scăpa de Sârbi, cum e în Vârșeț. Se'nțelege, că Sârbilor nu le vine la socoteală despărțirea aceasta, căci pe deoparte și ei trăgeau nădejde să-și mărească neamul cu Românii noștri, pe de altă parte trebuie să dea o parte din averile bisericești, strânse în cea mai mare parte de Români, acestora.

Ce privește cazul dela Vârșeț, însuși tribunalul a hotărît, că Românii au drept la cimitirul greco-oriental până când se va face despărțirea deplină de Sârbi.

Adunarea generală a „Albinei“.

Sâmbăta trecută, „Albina“, cel mare institut de bani al Românilor din Ungaria și totodată institutul, care a creat și jertfit mai mult pentru înaintea economică și culturală a poporului nostru, și-a ținut adunarea generală în cea mare a Muzeului național.

Adunarea generală a aprobat (emit) bilanțul prezentat din partea consiliului de administrație, cum și propunerile cu privire la împărțirea sumei pentru scopuri de binefacere.

Din partea adunării s'a luat cu încredere la cunoștință despre sărbarea jubileului de 25 ani de muncă vrednică de laș și cinste a dlui Parteniu Cosma, directorul „Albinei“. (Despre acest lucru am scris și pe la Crăciun în foaia noastră).

Din incidentul acestui iubileu dietetice a propus, iar adunarea a primit ca să se întemeieze un fond cultural, care să poarte numele *Fondul Parteniu Cosma*. Mărimea fondului este de 40,000 coroane cari se iau din fondul al doilea de rezerva. Statutele acestui fond încă s'au votat, dar el se vor da mai cu seamă ajutoare pentru copiii funcționarilor institutului, ca să poată să cerceteze școale comerciale înalte în străinătate. O idee mai bună decât aceasta nici că se poate! De astfel de oameni avem mare lipsă!

Despre progresul mereu crescând al acestui institut lăsăm să vorbească următoarele date:

„Albina“ are patru sucursuale (filiale) și cinci agenturi, risipite peste tot în teritorul Ardealului și Bănătuții. Un inspector general numit dintre funcționarii băncii controlează lucrările acestor sucursuale și agenturi.

Capitalul social (în acțiuni) e de 10 milioane. *Dobânzile* (interesele) împrumuturilor au fost scăzute în mai multe rânduri, pentru-ca să ușureze pe împrumutatori, cu toate acestea câștigul curat a crescut cu 52 mii de coroane.

Depunerile spre fructificare au trecut de douăzeci milioane.

Fondul general de rezervă e de 700,000 coroane.

Câștigul curat a fost de 457,613 coroane 35 bani.

Din acesta s'au votat pentru scopuri culturale 25,000 coroane, anume: 1. Pentru a cincea din suma de 10,000 coroane în fondul pentru întregirea la opt clase a gimnaziului român din Brad. — 2. Măști pentru studenții din Sibiiu, 8000 cor. — 3. Asociațiunii din Sibiiu 2000 cor. — 4. Școlii pentru economia și industria de casă din Sibiiu 1000 cor. — 5. Școlii primare de fete din Sibiiu 600 cor. — 6. Reuniunii de muzică din Sibiiu 200 cor. — 7. Reuniunii de agricultură din Sibiiu 200 cor. — 8. Internatului Reuniunii femeilor române din Brașov 400 cor. — 9. Asociațiunii pentru sprijinirea învățăceilor și sodalilor români din Brașov 200 cor. — 10. Reuniunii de muzică din Brașov 200 cor. — 11. Pentru fondul studenților morboși din Brașov 200 cor. — 12. Acelaș fond din Blaj 200 cor. — 13. Acelaș Brad 200 cor. — 14. Școlii „Petru Maior“, Budapesta 200 cor. — 15. Tinerimea universitară, Cluj 200 cor. — 16. Internatul gr.-or., Beiuș 200 cor. — 17. Atelierul industriei de casă din Deva

or. — 18. Pentru cei păgubiți de potop în Bănat 1000 cor. — 19. Pentru cei păgubiți de foc în Răușor și Bărăști 600 cor. — 20. Reuniunii femeilor române din Lușaj pentru cantina școlară 200 cor. și alte multe ajutoare de felul acesta.

Felicităm pe conducătorii acestui prim institut românesc, cari, în frunte cu neobositul director, dl *Parteniu Cosma*, au avut totdeauna să împace dorințele celor care și-au încredințat Domnialor o parte din averile și trebuințele culturale și economice ale obștei românești.

Din dietă.

Zile întregi se vorbește despre Români.

În numărul trecut al foii noastre am spus pe scurt, că vrednicul nostru deputat, *Dr. Alexandru Vaida-Voevod*, a ținut un strălucit discurs (vorbire), prin care a căutat să apere și să ceară drepturile, ce i-se cuvin poporului românesc. Cu cele spuse de deputatul nostru s'au ocupat aproape toate foile ungurești, despre ceea-ce spunem la alt loc al foii noastre de azi.

În dietă, vorbirea dlui Vaida a fost ascultată cu atențiune din partea tuturor. Doar unii deputați unguri gălăgioși au mai făcut întreruperi. Vorbele deputatului nostru au durat însă rău pe mulți Unguri. *Dr. Tisza* nu s'a putut răbda, așa că a doua zi a încercat să micșoreze spusele dlui Vaida.

Dar aceasta nu i-a succes șiretului „împăciunător” și nici nu-i poate succede, deoarece dreptatea este pe partea noastră. După *Tisza* a vorbit din nou deputatul român *Dr. Ștefan C. Pop*, iar după acesta s'a sculat prim-ministrul *Hedervary*, care aflat de cuviință a arunca o seamă de vorbe, prin care să bage frică în Români. Parcă un popor de mai multe milioane se poate înfrica cu câte-va vorbe, atunci când dreptatea e pe partea lui.

În cele următoare dăm părțile mai de competenție din aceste vorbiri amintite mai sus.

Vorbirea deputatului nostru Dr. Alex. Vaida.

Dl Vaida declară că nu ar fi luat cuvântul la discuția bugetului (când se vorbește de venitele și cheltuielile țării), dacă acesta nu ar fi un prilej de a răspunde la discursurile de pace ale contelui Ștefan Tisza.

Când s'a făcut alegerile, contele Tisza a dus jandarmi și soldați contra Românilor. Contele Tisza uită, că nu se poate teroriza o națiune de milioane și care dispune de zeci de mii de voturi.

Contele Tisza, continuă dl Vaida-Voevod, a început apoi politica sa de pace, a ținut discursul său de pace. Dar stăruințele lui Tisza nu au găsit ascultare nici chiar la neamul maghiar, care stă rece în fața încercărilor de împăcare. Aceasta e se aminti în primul rând.

În al doilea rând încercările de împăcare nu au găsit răsunet nici la Români. Guvernul maghiar continuă politica sa de „suprimare și nesocotire a Românilor. (Așa este! pe băncile naționalităților), continuă aceea politică meschină pe care contele Tisza a numit-o politica „călcării pe bătă-

Se vorbește despre o îmbunătățire a relațiilor dintre Români și Unguri. Ei bine!

să mi se arete un caz în care guvernul de acum să fi dovedit o umbră de liberalism sau toleranță națională! (adecă să se fi arătat mai îngăduitor și mai domol față de Români).

Avem legile și ordonanțele draconice ale lui Apponyi, cari lovesc așa de crud în interesele de căpetenie ale Românilor. Ei bine! nici actualul ministru de culte Zichy n'a suspendat (delăturat) acele legi și nici nu a anulat (nimicit) acele ordonanțe. (Sgomot).

Contele Battyanyi Pal: Bine a făcut!

Vaida-Voevod (continuând). Acțiunea de pace a contelui Tisza nu are și nu va avea nici un rezultat, căci temeliile ei sunt subrede.

Noi, Români, avem și noi un apostol al păcii româno-maghiare, un corb alb: pe dl Ioan Mihu, care își cheltuiește nervii, mijlocind pacea româno-maghiară.

În discursul său de împăcare, contele Tisza a spus, că răposatul contele Iuliu Andrassy (tatăl celui de acum), fostul ministru de externe al Austro-Ungariei, ar fi făuritorul României moderne... Lui i-s'ar datori că azi ne putem și noi mândri cu o Românie independentă! Contele Tisza se înșală: Andrassy a contribuit și el într-o câțva la congresul din Berlin, la ridicarea României de astăzi, dar n'a făcut aceasta din cine știe ce dragoste — cum susține dl Tisza, — ci fiindcă cunoștea interesele reale ale neamului său. Iar eghemoniei ungurești îi convenea atunci o Românie cum o avem astăzi.

Dl Vaida trece apoi la criticarea felului cum lucră guvernul maghiar, presa și publicul maghiar. D-sa spune că nu trebuie condamnat chelnerul ungur care, în chip obraznic, refuză să răspundă unui străin în altă limbă decât în cea ungurească și înfruntă chiar pe nemaghiari.

Asemenea nu este vinovat jandarmul care execută (împlinește) orbește ordinele primite dela superiorii săi. Este vinovat sistemul (obiceiul), întregul sistem administrativ maghiar, care este așa de mlădios în învârtirea legilor când ele privesc naționalitățile.

Presa maghiară de asemenea este vinovată, căci adapă zilnic ura împotriva naționalităților. Ea publică zilnic tot felul de învinuiri la adresa Românilor, fără însă a le dovedi. Numește ca exemplu cazul dela Cluj, când dintr'o mică neînțelegere între studenții Români și Unguri, ziarele maghiare au făcut o chestiune de Stat. Coloanele ziarelor maghiare sunt pline cu strigături ca: „Transilvania e în pericol”, — este în pericol Transilvania din cauza cător-va studenți români!

Oratorul arată apoi cum unele ziare maghiare au întortochiat cu acest prilej chiar și adevărul. Astfel s'a spus că cei patru studenți din Cluj, cari s'au arătat contra serbarei dela 15 Martie (șărbătoare națională la Unguri. Red. „Foi”), au fost Români. Ei bine, chiar profesorul universitar Posta a constatat că acești studenți nu erau Români. Iată numele lor (incepe să cetească): Fligenbaum, Grun...

Voci din partidul poporal: Pe acești Maghiari vi-i lăsăm d-voastră.

Vaida-Voevod: Vedeti, d-lor deputați, că și cazul dela Cluj este unul din cazurile multe ale politicii de șicănare.

Stăruie apoi asupra cererii studenților maghiari de a-se reînvia o veche ordo-

nanță a rectorilor din Cluj, prin care se interzice (oprește) studenților români de a conversa între dânsii românește în localul universității. Actualul rector Apati se pare a fi hotărât a introduce această măsură revoltătoare.

Vorbește apoi despre studenții români din Ungaria. Spune că ei sunt tineri aleși, elementele cele mai bune, din cauză că elevii români nu pot să ajungă la universitate de cât foarte cu greu, fiind foarte prigonți.

Aceasta este un bine, deoarece ei, fiind pușini, nu sporesc proletariatul intelectual (adecă nu sporesc numărul oamenilor învățați, dar fără slujbe cum se cade).

Unii din studenții români sunt siliți să fugă în România și aceștia ajung acolo cei mai înverșunați dușmani ai Ungurilor. Ei continuă a iubi și acolo pământul lor de baștină și agită în contra sistemului sovinișt.

Răspunde apoi la acuzările că băncile românești și preoțimea română desvoaltă o adevărată teroare în favoarea ideii daco-române. Aceste acuzări sunt cât se poate de nefondate. Băncile românești nu sunt așa de bogate cum spun ziarele maghiare. Există bănci ungurești, din cari una singură are un capital mai mare decât toate băncile românești împreună. Iar cu privire la preoțimea românească spune numai atât că un singur episcop catolic, Csermach Janos, este mai bogat de cât toți episcopii români ortodoksi.

Zilahi Zoltan. — Dar cu școlile cum stați?

Vaida-Voevod. — Sunt recunoscător dlui deputat că mă face să vorbesc despre școlile românești. Vă prezint aci o marcă tipărită în România și care se vinde, de câtră Ungurii din România, în favoarea fondului pentru școlile ungurești din România. Dl Vaida prezintă Camerei niște mărci tipărite în cele trei culori naționale ungurești, roș-alb-verde, și purtând inscripția: „10 bani o cărămidă la clădirea fondului pentru școala maghiară”.

Oratorul spune că dacă în Ungaria s'ar tipări asemenea mărci culturale, în culorile românești, autorii ar fi trimiși la temniță. Noi, Români autochtoni aici, care trăim pe aceste plaiuri de câte-va mii de ani, nu avem prin urmare atâtea drepturi ca Ungurii din România, cari sunt acolo niște străini.

Revenind la afacerea cu împăcarea româno-maghiară, dl Vaida-Voevod spune că acțiunea (pornirea) de împăcare nu va da deocamdată nici un rezultat (nu va izbuti), nu fiindcă această idee n'ar fi bine venită, ci fiindcă acțiunea este condusă de factori incompetenți (adecă nu este purtată cu oamenii, cari pot încheia pacea). Guvernul nu trebuie să stea de vorbă cu câteva persoane, nici chiar cu câți-va deputați, ci trebuie să trateze (să se înțeleagă) cu întreg neamul românesc.

Cei cari doresc o împăcare româno-maghiară, trebuie să dorească în primul rând introducerea votului universal egal și secret pentru toate naționalitățile din Ungaria. Numai democratizarea (îndreptăirea poporului) Ungariei va aduce fericirea ei. Trebuie ca cu puteri unite să introducem votul universal și atunci, când barierele claselor dominante feudale (când puterea nemeșilor) vor fi zdrobite prin democrație, se va putea face și pacea româno-maghiară.

Tisza „înpăciuitorul“ răspunde dlui Vaida.

În ziua următoare a răspuns Tisza dlui Vaida. A înșirat câte verzi și uscate despre pretenția și dragostea, cu care se topește după Români (uf!), a lăudat pe moderați — ai lui să fie! — a spus, că deputații noștri n'au drept să se socotească reprezentanții poporului român, căci aceștia ar fi Burdea, Șiegescu, Mangra, Nyegre și alte păsări de felul acesta. S'a arătat foarte supărat, că dl Vaida a spus — cu drept cuvânt! (Red.) — că cei-ce umblă după pace umblă într'adevăr după o bucată de carne împuțită. S'a mai supărat Tisza și pentru demonstrația făcută de studenți contra slugei lui Tisza, contra lui Mangra, care s'a vândut.

Vorbirea deputatului nostru Dr. Stefan C. Pop.

Românii din dietă nu i-au rămas datori lui Tisza, căci în ziua următoare a ținut apoi dl Stefan C. Pop un discurs strălucit, pe care-l dăm, scurtat, în cele următoare:

Dl Pop face mai întâiu istoricul așa ziselor tratative (consfătuiri) de împăcare și descrie rolul ce l'a avut dl Ioan Mișu în această afacere. Vrednicul nostru deputat Pop arată apoi, că naționalitățile au dreptul să ceară o îmbunătățire a sorții lor, iar după aceea dl Pop vorbește astfel:

Când contele Tisza se ocupa temeinic cu chestia (afacerea) naționalităților, un prieten bun al meu, deputatul Ioan Bénédek a venit la mine și m'a întrebat, ce voiește contele Tisza, apoi mi-a povestit următoarea anecdotă:

Două vecine își omorau timpul vorbind. Una întreba pe cealaltă: Spune-mi, vecină, de ce copii dumnitale sunt așa indispuși (fără voie)? Cealaltă i-a răspuns: Știu eu? Eu toată ziua îi bat și cu toate astea ei sunt tot indispuși.

Tot astfel se petrece și cu voi Români. Toată ziua vă bat Ungurii și totuși sunteți indispuși.

Contele Tisza a spus, că o mare parte a societății românești și-a spus de mult părerea asupra deputaților naționaliști. Această susținere a contelui nu cuprinde adevărul. În timpul când contele Tisza a tratat (vorbit) cu Dr. Mișu, deputații români și-au dat toate silințele ca să rămână în cea mai strictă rezervă (să nu se amestece) și să nu influențeze asupra tratativelor (să nu zică așa sau așa despre pace). Și care a fost rezultatul? Dr. Mișu a depus un memoriu, care a fost găsit că nu e bun spre a servi ca bază (fundament) pentru tratative (consfătuiri). Dacă contele Tisza ar fi sincer, atunci ar trebui să înțeleagă că nu terorismul deputaților români a zădărnicit tratativele, ci faptul că nu se face nici o concesie (nu se dă nici un drept) Românilor.

Dacă contele Tisza ar declara sincer că atât lumea publică maghiară cât și dânsul sunt de aceeași părere că nu sunt hotărâți să dea naționalităților nici cele mai mici favoruri ar face cu mult mai bine.

Cred că din această cauză tratativele de împăcare au luat sfârșit.

Un conducător al românilor patrioți, care este totodată și capul bisericii greco-orientale române, și-a spus părerile asupra discursului contelui Tisza.

Cu toate că nu suntem de acord (de-o părere) cu acel Român patriot, acele păreri fiind interesante, vi le cetesc:

„Este de regretat că contele care a discutat mult chestia naționalităților, nu și-a spus cel puțin în linii mai vagi (mai pe departe), ce părere are în această chestiune și ce pretinde dela naționalități de oarece fără executarea (împlinirea) sau mai bine zis fără recunoașterea legii naționalităților nu se poate face nimic.

Fără concesiuni (fără a-se da drepturi pe seama noastră) afacerea cu împăcarea nu va da aici nici un rezultat“.

Nu terorismul deputaților români a zădărnicit tratativele. Să vie acei eroi necunoscuți cari ne acuză (învinovătesc) de terorism să începem tratativele, nu însă să inducă (tragă) în eroare opinia publică maghiară, acuzându-ne de terorism.

Întreb pe contele Tisza, are intențiuni (gânduri) serioase? Dacă da, noi îi stăm la dispoziție (îndemână). Și în cazul când nu vom ajunge la un rezultat, totuși va fi un folos, acela că ne aude și părerile noastre. Atunci nu va mai fi nevoie să inducă pe nimeni în eroare, făcând răni și mai dureroase.

Contele Tisza a spus că se arată o nemulțumire generală împotriva deputaților români. Aceasta se poate, însă această nemulțumire nu se caută acolo, unde o caută contele Tisza, adică la Români moderați, ci în rândurile Românilor celor mai radicali, cari pretind să fim și mai energici (să pretindă tot mai mult).

Dacă contele Tisza dorește să înceapă tratative cu noi, ne punem la dispoziția sa și atunci va avea cel puțin avantajul (folosul) de a auzi un cuvânt sincer și de a vedea rănile din care sângerează România. (Sgomot. Întreruperi: Ce fel de răni?)

Contele Tisza a vorbit și despre demonstrația studenților din Cluj (despre care am scris și noi în numărul trecut. Red. „Foi“) punându-și întrebarea ce s'ar întâmpla în România, dacă vre-un Ungur ar face acolo asemenea demonstrații. (Sgomot) În cazul de față nu avem a face cu străini ci cu cetățeni unguri, cu studenți universitari români, (Sgomot) cari pot cere cu drept cuvânt ca fapta lor să se judece după legile statului ungar.

Dacă este adevărat că contele Tisza e hotărât să țină seamă de drepturile tuturor cetățenilor din Ungaria atunci ar trebui să zică aceasta și în sânul partidului din care face parte și să facă tot ce poate ca drepturile culturale și bisericești ale naționalităților să fie respectate (luate în seamă).

Ce sume sunt prevăzute în buget (adecă ce ajutoare sunt luate între cheltuielile țării) pentru poporul românesc? (Sgomot) Instituțiile culturale și școlile secundare ale românilor nu primesc nici un sprijin dela Stat. Suma ce o primește biserica română greco-orientală e numai o parte foarte mică din sumele prevăzute în buget pentru scopuri și biserică de cât ar trebui să fie de drept (Sgomot).

Președintele invită pe deputați să nu întrerupă pe orator (să nu împiedece pe vorbitor).

Continuând dl Pop întreabă ce a făcut contele Tisza ca să înceteze politica de persecuții inaugurată (pusă la cale) de guvernul coaliției de tristă memorie. Vedem că zilnic se închid școale românești pe baza ordonanței contelui Apponyi. Contele Apponyi cutreeră lumea, predicând pacea, pe când la noi politica inaugurată de Domnia-Sa îi aduce pe Români la dis-

perare și copii lor rămân analfabeți (știutori de carte).

Dl Pop își exprimă speranța că contele Tisza va găsi mijlocul ca guvernul să părăsească această politică.

În ce privește demonstrațiunea studenților din Budapesta contra lui Mangra (despre aceasta încă am scris în numărul trecut. Red. „Foi“) oratorul protestează contra faptului săvârșit de contele Tisza care a făcut mare alaiu din această afacere a studenților și a invitat autoritățile să pedepsească pe studenții români. Oare Ungurii nu demonstrează? Se vede că demonstrațiunea este un caracter național al Ungurilor.

Oratorul declară că nu votează bugetul nici în discuțiune generală (adecă nu votează preste tot cheltuielile țării).

Prim-ministrul Hédervary amenință Români.

Dl Pop i-a răspuns prim-ministrului Hédervary. Din vorbirea lui reținem mai ales amenințarea, că de nu vom fi ascultați, va fi și mai aspru cu noi. Îi vorbim însă noi, națiunea română, că nu ne temem de amenințările nici ale lui, nici ale lui Tisza, nici ale nebunilor, cari urlă și varsă bale, când vorbesc deputații noștri (nu Mangra și ceata lui ticăloasă) în dietă.

Stiri politice din străinătate

Turcia. În Bulgaria e plin de Bulgari fugiți din Macedonia. Unii au fugit de teama autorităților turcești, cari îi urmăresc pentru fărâdelegile, ce le-au făcut acolo, alții au venit ca să facă pe patrioți grozavi și să trăiască de pe spatele Bulgariei. Din toți aceștia se formează bande de comitajii, un fel de tâlhari politici, cari dau foc, pradă și omoară prin Macedonia. Între bandele acestea încă sunt mereu neînțelegeri, căci unii vor să fie domoli, alții mai sălbateci. Mai e și cearta pentru împărțirea banilor. Din Sofia (capitala Bulgariei) se vestește acum, că între toate comitetele bulgaro-macedonene s'au făcut o înțelegere, după care toți se lupte pentru autonomia Macedoniei, adică un fel de neatârnavă, cum are Croația în Ungaria și cum cerea noi Români pentru Transilvania.

Guvernul bulgar se bucură de această înțelegere dintre comitetele macedonene, pentru-că în modul acesta Bulgaria și în deosebi Sofia va scăpa de numărul cel mare de Macedoneni, peritori de foame unii dintre ei, cari au ajuns să poruncească în Bulgaria ca la ei acasă.

La școalele naționalităților nemuzulmane din Turcia sunt în slujbă ca învățători și profesori o mulțime de supuși străini, adecă cetățeni ai altor state. Mai ales la școalele grecești sunt din numărul afară mulți profesori greci din Grecia, cari, se'nțelege, nu cresc tinerimea încercîntată lor în iubirea patriei turcești, ci se vâdă în suflet dragostea pentru Grecia și dorința de-a sfărâma Turcia, pentru-ca să pună Grecia, cu toate-că e pitică, mâna pe o parte cât mai mare din ea. La școalele bulgărești sunt 11 profesori din Bulgaria. La cele românești sunt doi Transilvăneni, unul la școala comercială din Salonic, celalalt la liceul din Bitolia (Macedonia). Guvernul turcesc va lua măsură ca toți învățătorii și profesorii greci și bulgari, cari sunt cetățeni străini, să fie înlocuiți.

Din Bucovina.

Elevii școlilor secundare. În anul școlar 1909/1910 au fost la școlile secundare (gimnazii, licee, școli de fete și școli normale sau seminare pentru învățători) 7420 de elevi și eleve, dintre cari peste 1500 veniți din afară de Bucovina. Dintre cei străini au fost 800 veniți din Galizia, jumătate Ruteni, jumătate Jidani. Jidani au mai fost 117 din România și 24 din Rusia. Cu totul au fost la școlile secundare aproape 2500 de Jidani. După limba maternă au fost Jidani și Germani — Jidani dau ca limbă maternă pe cea germană — 3565, Români 1616, Ruteni 1367, Poloni 403.

Rutenii și biserica. Asesorii consistoriali din consistorul dela Cernăuți au început cam de pe la Crăciun încoace să țină mereu la predici în biserica greco-orientală a metropoliei. Se înțelege, că ei vorbesc ruteneste. Românii au început să părăsească biserica, îndatăce s'a isprăvit liturgia și văd pe Ruteni suindu-se pe amvon, ca să predice. Chiar și cei-ce pricep ruteneste, nu mai stau, căci predicile rutenene sunt prost ținute.

Ținuta aceasta a Românilor e vrednică de laudă, mai ales dacă știm, cu cât necuviință caută Ruteanul să pună mâna pe cât mai multe biserici, pentru-ca cu ajutorul lor să rutenizeze pe Români. Dar poporul s'a deșteptat și precum a început să se curețe de dascălii ruteni și să ceară cu tărie școli românești, tot așa va și să-și ferească și biserica de batjocura Rutenilor, cari au venit goli și flămânzi la masa gata a Românilor și acum caută să alunge pe stăpânul cel vechiu.

Din România.

Deschiderea corpurilor legiuitoare (camera și senatul). La 7 Martie st. v. s'au deschis în mod sărbătorește corpurile legiuitoare ale României.

La orele 11 înainte de amiază ministrii, deputații și senatorii, membrii corpului diplomatic (adecă ministrii statelor străine trimiși pe lângă Regele), în trăsură și automobile, s'au dus la biserica din dealul Metropoliei, ca să asculte sfânta slujbă.

La orele 12 fără un sfert (3 pătrare la 12) pleacă Regele dela palat, însoțit de principele moștenitor, și cu mare alaiu militar. Ajuns la palatul camerei, care se află tot pe dealul metropoliei, a intrat în sala de ședințe. Regele s'a urcat apoi pe tribună urmat de principele moștenitor, de ministri și de casa militară regală. De aici de pe tribună a cetit cu glas tare *mesagiul regal*, (scrisoarea prin care se deschide camera), în care se spune, ce legi au să facă deputații și senatorii ieșiți la alegerile din urmă.

Din mesagiul acesta dăm și noi partea privitoare la ușurarea traiului țărănilor, meseriașilor, învățătorilor și funcționarilor mici:

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Gvernul Meu a adus la cunoștința tuturor măsurile ce le crede cu cale a îmbunătăți starea economică și socială a Țării. Ele vor forma obiectul activității

(muncei) Domniilor Voastre în decursul legislaturii (cât ține această cameră), care începe astăzi.

Pentru scurta sesiune de față (adecă ședințele din această primăvară) sarcina Domniilor Voastre va fi mai ales cercetarea și votarea la timp a bugetului (cheltuielile țării). Prin votarea legilor, ce stau în legătură cu el, veți face de pe acum un pas hotărâtor în direcția reformelor cerute de starea internă a țării și mai ales întru ușurarea vieții țărănilor și a multora din orașenii prea atinși de scumpirea traiului.

Până-ce se vor putea vota legile pentru vânzarea de pământ la țărani, pentru asigurarea lucrătorilor, pentru noua organizare a meseriilor și pentru descentralizarea administrativă, veți avea să veniți îndată în ajutor țărănilor nevoiași, scutind loturile mai mici de șase hectare (un hectar cam un jugăr și trei sferturi) de orice dare către stat, și pe de altă parte să îmbunătățiți starea funcționarilor inferiori (mici) dela căile ferate, precum și salariile în învățământul primar și secundar (dela sate și gimnazii).

Situația finanțelor noastre ne îngăduie aceste înlesniri și ne impune totdeauna să destinăm un spor de opt milioane pentru armată, la a cărei întărire Țara a fost totdeauna gata să aducă jertfele cele mai mari.

După cetirea mesagiului, Regele a plecat cu acelaș alaiu îndărăt la palat.

Dup'ameazi, la orele 2, atât camera, cât și senatul au ținut cea dintâiu ședință. De prezent ședințele se continuă zilnic.

Ce scriu alte gazete?

„Pester Lloyd“ *) (Budapesta). În ce privește legăturile României cu Ungaria, ele se prezintă în condițiuni foarte favorabile. Carp (prim-ministrul) și Maiorescu (ministru de externe) sunt bărbați însuflețiți de un cald patriotism și geloși de neatârarea și drepturile țării lor. Tocmai de aceea ei își dau seama, că nu e admis (îngăduit) nici un amestec al României în afacerile interne (din lăuntru) ale Ungariei, chiar când în joc ar fi interesele Românilor din această țară. Ei mai înțeleg, că o asemenea intervenție (intrepunere) ar putea să aibă ori-ce urmare, numai una în folosul Românilor din Ungaria nu. Sub actualul guvern (român) sunt excluse (nuse pot întâmpla) frământările pomenite în alte vremuri în România pe tema conaționalilor de peste munți. Ținuta aceasta corectă va profita nu numai celor două țări legate prin atât de mari interese comune, ci și Românilor din Ungaria în raporturile lor cu concetățenii lor maghiari.

*) Gazetă de zi jidovească, scrisă în limba germană. Ea ține cu guvernul. Cu articole ce cel de sus bate șaua, ea să priceapă iapa. Se înțelege, că nici un guvern al României nu s'a amestecat și nu se poate amesteca în treburile Ungariei. Pentru aceea însă România totdeauna ne-a ajutat și trebuie să ne ajute pe toți Români de sub stăpâniri străine. Aceasta se poate face fără gălăgie și fără a se amesteca în treburile noastre din Ungaria. De altminteri România poate cere, să ni-se facă dreptate, căci Austro-Ungaria are mare lipsă de armată cea mare și vitează a României, când s'ar întâmpla un războiu european.

„Seara“ (București). Se știe, că în sinul partidului guvernamental sunt două curente: unul, reprezentat de cătră contele Tisza, în contra votului universal direct și secret, iar celalalt, reprezentat de ministri Székely și Lukacs, pentru votul universal. În ziarul „Pester Lloyd“ deputatul guvernamental Sandor Pal a deschis focul contra lui Tisza, învinuindu-l, că el împiedecă guvernul de-a pune în discuția camerei votul universal, pe care-l dorește și Impăratul și majoritatea țării. Guvernul e foarte neliniștit de ținuta deputatului Sandor, care e membru însemnat al partidului guvernamental. Există chiar teama, că o ruptură se va face printre deputații majorității, pe chestia reformei electorale.

Partidul lui Iusth e gata să provoace o luptă mare în parlament pentru punerea reformei electorale la ordinea zilei. Partidul lui Kossuth, care se declarase contra votului universal, dupăce mai de mult îl avusese în program, l-a luat iarăși, declarându-se solidar cu partidul lui Iusth. Grupările înaintate, care de abia sunt reprezentate în Cameră, și mai ales socialiștii speriază, că agitația pentru votul universal va deslănțui lupte crâncene în contra guvernului. Partidul național, ale cărui interese îi impun să pretindă votul universal, ca o armă în contra supremației maghiare, are meritul de-a fi început lupta prin adunările sale populare, unde se discută în prima linie reforma electorală.

Un iubileu țărănesc în Rusia.

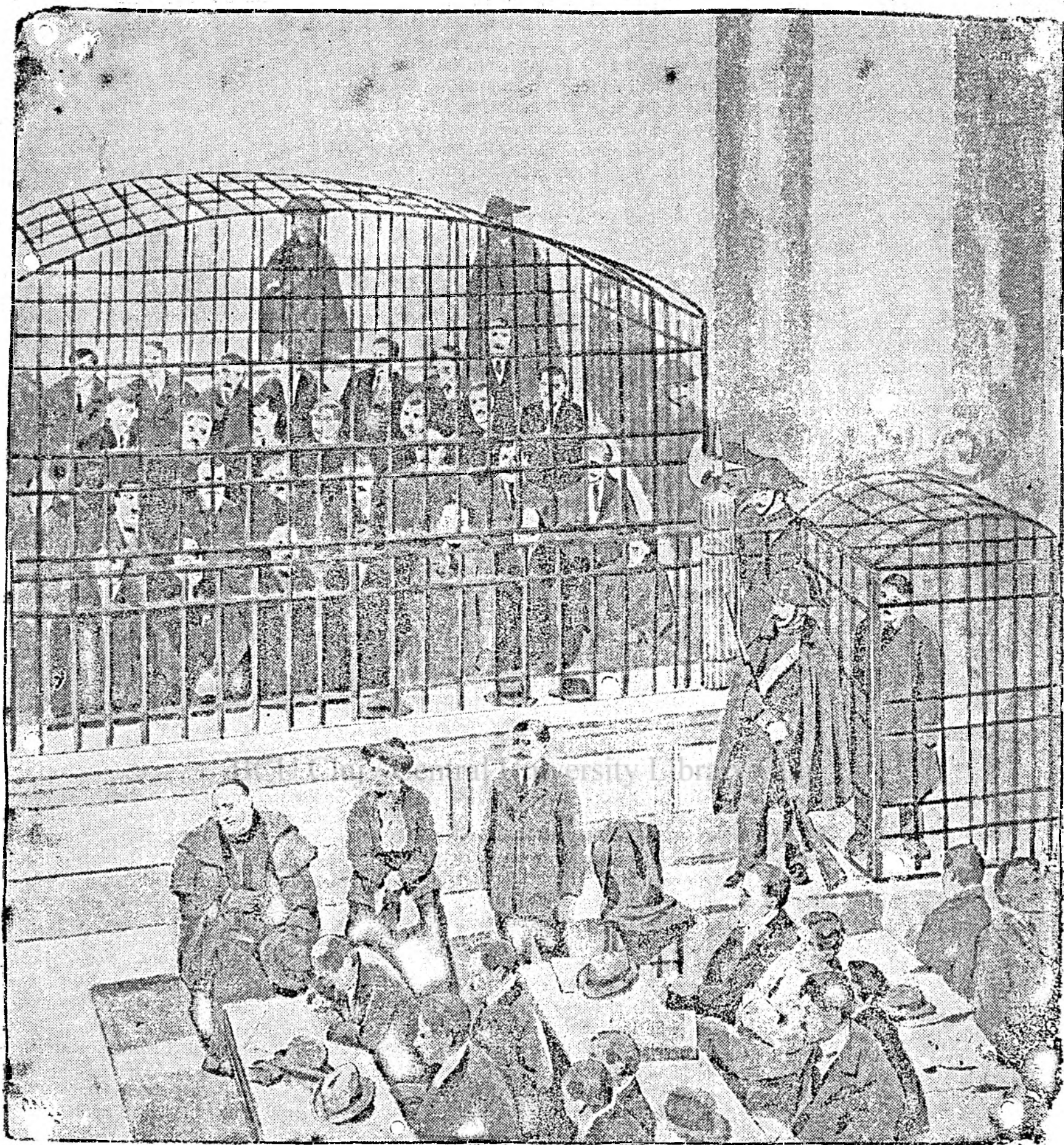
În luna aceasta s'au împlinit 50 de ani, decând s'a șters iobăgia, la 1861, și în Rusia. Țarul Alexandru al II-lea, văzând că nobilimea (nemeșimea) rusească n'are de loc gândul să ușureze soarta țărănilor, a dat un ucaz (poruncă împărătească), prin care iobăgia se declară ștearsă și țărănilor li-se dă pământ, pe care să-l stăpânească ei liber.

Nicăiri n'a fost iobăgia așa de barbară ca în Rusia. Zeci de milioane de țărani nu erau numai iobagi, ci sclavi (robi) adevărați ai domnului de pământ. Țăranul rus trebuia să muncească de dimineața până seara, de multe-ori și noaptea, pentru stăpânul său. Plata eră dreptul de-a locui într'o colibă, mâncare și îmbrăcăminte ticăloasă, de multe-ori și bătaie. Stăpânul îl putea vinde ori-cui și ori-când, de multeori vindea pe tata, lăsând familia fără conducător, alte-ori rupea copilul din sânul familiei și-l vindea cine știe unde. Sute de ani a ținut aceasta stare barbară, până-când Țării au început să se miște. Întâiu a cercat Țarul Nicolaie I. să-i libereze, dar n'a putut răzbi cu nobilii, cari ziceau că liberarea țărănilor ar fi sfârșitul Rusiei. Alexandru al II-lea nu s'a mai uitat la dorințele nobililor și a liberat pe iobagi, dându-le pământ.

De atunci au trecut 50 de ani și de atunci se poate zice cu drept cuvânt, că începe și puterea Rusiei, care a încetat a mai fi o țară de sclavi. Dacă guvernele rusești se vor îngriji mai mult ca până acum și de cultura prin școli a țăranului rus și dacă vor ști să pună stavilă îngrozitoare boale a beției de rachiu, care bântuie mai mult ca ori-unde printre țărani, Rusia va ajunge să poată fi socotită și ea cu adevărat între statele europene.

Un mare proces contra unei bande de hoți și tâlhari.

— Pertractarea unui proces în biserică. —

În partea de Sud a Italiei își făcea de sute de ani mendrele o tovarășie de hoți și tâlhari. Această bandă numită Camora, a ținut mereu în frică toată populațiunea din acea parte a țării. Abia în anii din urmă s'a putut da de urma ei.

Dar pe adevărații bandiți, cari furau, omorau, băteau pe cei-ce li-se împotriveau lor, nu putea pune mâna nimenea, decât numai chiar rar de tot câte unul. Ba se spune, că chiar și poliția lăsa de multe ori unele înștiințări nebăgate în seamă, de oarece însăș se temea de furia tâlharilor. Alții susțin însă și aceea, că banda Camora stătea prin unele părți chiar în legătură cu poliția, care de multe-ori îi coperea. În schimb unii funcționari de-ai poliției primeau o parte din cele furate.

De altcum în Sudul Italiei se știa, că cine ține la viața și averea sa, să facă ori cum, numai să nu se strice cu tovarășia Camora. Abia acum i-au ajuns rândul, ca bandiții să-și ispășească păcatele.

Ei au fost tradați de un tovarăș al lor. Acesta fiind mai 'nainte prins, în procesul contra lui, a mărturisit și pe tovarășii lui, cari apoi au fost pe încetul prinși.

Dar acum unde și cum să se țină acest proces monstru? Însăși judecătorii s'au temut ca să pertracteze procesul în ținutul acela, unde era banda acasă. Pe deoparte de teamă ca să nu încerce cineva să-i scape din închisoare pe cei prinși, pe de altă parte era temere, că însăși jurații vor fi băgați în frică, temându-și viața pe mai târziu.

Între astfel de împrejurări întreaga bandă a fost dusă în orașelul Viterbo din o altă parte a Italiei. Aici s'a început procesul mai zilele trecute contra căpitanului bandiților cu numele Olfano și alți vre-o 40 de tovarășii ai lui. E vorba ca procesul să țină 6 luni de zile, fiind-că sunt sute de martori, cari trebuie ascultați. Pertractarea — în lipsa de loc destul de larg — se ține în o biserică, pe care au schim-

bat-o pentru acest timp în o sală judecătorească. Sentența au să o aducă jurați aleși din sînul poporului. Spre acest scop s'a întrunit curtea cu jurați. (În Italia încă sunt *curțile cu jurați*, după cum se află și la noi).

Decât, că ce să vezi? De odată jurații sortați și nesortați s'au bolnăvit cu totul! Vorbă să fie! Oamenii ar voi să nu iee parte la acest proces, care cine știe când se va sfârși. Ba alții se mai tem și de răzbunarea camoriștilor. În lipsa de jurați în număr de ajuns se prea poate, că procesul va trebui să se amâne.

Pe de altă parte chiar și judecătorii din micul orașel Viterbo ar dori să se scape odată de acest proces. De oarece nu e lucru ușor a avea de-a face cu acești oameni, cari în decursul timpului s'au făcut ca niște fiere sălbatice, măcar că între ei sunt și foști comercianți și alți oameni cu stare.

De aceea, pentru siguranță, judecă-

torie a lăsat să se facă, pe seama acestor tâlhari, o cușcă mare cu gratii tari de fier, după cum arată chipul nostru în partea de sus în stânga. Aci sunt închiși toți tâlharii la olaltă. Iar în cușca cea mică din dreapta se află acela, care a tradat banda întreagă. Acest tâlhar, cu numele Abbato Maggio, a fost închis separat, ca astfel să fie scutit de foștii lui tovarăși, cari acum, dacă l-ar prinde între ei, ar fi în stare să-l omoare ca pe-un puiu de găină. Ducerea și aducerea lor din închisoare la pertractare, se face cu cele trei trăsuri ale închisorii. Tâlharii sunt legați în grupuri unul de altul, ca astfel să nu poată să fugă vr'unul dintre ei. Afară de aceea mâinile sunt legate cruciș preste piept.

În biserică, care acum e sală de pertractare, jur împrejur sunt postați soldați, cari stau cu puștile încărcate, gata pentru ori ce întâmplare, ce ar putea să se ivească. Iar jos înainte se află jurații, câți-va martori și ceialalți judecători de stat.

Iată la ce lucruri slabe se pot deda oamenii fără rușine de lume și fără frică de Dumnezeu. Decât că pedeapsa meritată a păcătosului vine totdeauna, fie mai curând sau mai târziu!

Spovedanie.*)

De Anton Pann.

O femeie săracuță
C'o rochie pe ea, capot
Veche, ruptă, petecată
Și cârpită preste tot.
Mai mult ață decât față
Să vedea printr'al ei port
De cânepă, în și lână
Și de tot felul de tort.
Astfel fiind îmbrăcată,
Nici mai bine nici mai prost,
S'a dus să se spovedească
La un duhovnic în post.
Și mai întâiu de cât alte
Începu acest cuvânt
Zicând: „Cinstite Părinte
Nu că mă vezi precum sunt...
De săracă sunt săracă
Dar ori pe unde am fost
M'am păzit ca de otravă
Și n'am spurcat sfântul post,
Ba 'ncă și-n zile de dulce
Lăsate de Dumnezeu,
Neavând să-mi cumpăr carne
Am postit iarăși mereu.
Numai și eu câte-odată,
Când îmi dau oameni străini
Și când prinț vre-o găină
Venită dela vecini,
Atunci dau și eu de dulce
Atunci mânânc mai pe plac,
Atunci îmi este Crăciunul,
Atunci Paștele îmi fac.
Dar tot Cinstite Părinte,
Greșii odată și eu,
Care păcat ca un ghimpe
Îi port în sufletul meu.
Că 'ntr'o zi mergând prin piață
Și prin pescării trecând
Îmi veni cam la 'ndemână
Și un cosăcel**) furând
Uitai că e sfânta Lunea,
— Pentru-că nu mâncam des.

*) Poezia aceasta a cunoscutului scriitor popular a fost găsită printre hârtiile dela episcopul din Râmnicul-Văleii de un preot, care a publicat-o într-o foaie bisericească „Luminătorul”. E mult haz în ea, dar și multă învățătură bună.

**) Un pește mic, plin de oase.

Cum mersei, pe loc acasă
Pornii pe gură să 'ndes.
Vai, când mi-am adus aminte
Că chiar sfântă Luni a fost,
Cât m'am căit părințele,
Că am spurcat sfântul post!
M'am ucis în cap cu pumnii
Și-am băgat degetu 'n gât
Și, să ierți, toată mâncarea
O turnai numai decât.
Apoi, mai o săptămână
Zăcui de inimă rea,
De părea că toată carnea
Și oasele mă durea.
De alte sărbători iarăși
Nu știu de le-oi fi păzit,
Sunt în iad și de acestea
De-o fi cum am auzit,
Că este o văduviță,
Cu care mă 'nvecinesc,
Bogată și milostivă,
Mai mult dela ea trăiesc.
Și nu-i fac vre-o slujbă mare,
Mă trimite să chiem numai
Câte-un prieten de al ei,
Alte ori mă pune iarăși
De departe să 'ngrijesc
Când va fi să vie altul,
Să mă repez să-i vestesc.
Apoi îmi dă, mălai, pâne,
Bucate, rachiu și vin,
C'un cuvânt mult bine face
La toți câți în casă-i vin,
Că este evlavioasă,
Să ferească Dumnezeu!
Nici călugăriță 'n lume
Ca dânsa n'am văzut eu,
Că ori când mă duc în casă-i
O găsec în pat șezând
Și ea nici măcar odată
Lucrul în mână luând.
Am întrebat-o odată: „Mamă,
Mă rogu a mă iertă
Spune-mi pentru ce astăzi
Nu lucrezi și dumneata?
Ori este vre-o sărbătoare
Sau ții pentru vre-un sfânt
Spune-mi mamă, că știi carte
Și toate de pe pământ?”
Iar ea-mi zise: „Mamă,
Dacă vrei să știi,
Preste toată săptămâna
Găsești sărbători să ții:
Că luna sunt Sfinții Ingeri,
Cum și Sfântul Nicodim,
Care-atunci să prăznuiește
Și-alte zile preste an.
Miercurea e ziua Crucii,
Joia sunt Sfinții-Apostoli,
Cum și Sfântul Haralamb.
Vinerea e Sfânta Vineri,
De aceea și post mâncăm,
Și furca fiind mai mică
'Nainte n'o ridicăm.
Sâmbăta facem colivă
Și de răposați vedem,
Dumineca 'ncă se știe,
Că trebuie să ședem.
Asta e, mamă pricina,
Lucru-n mâni de nu iau eu,
Că sunt prea evlavioasă
Și mă tem de Dumnezeu.
Dar tu mamă ești săracă
Și nu-ți dă mâna să șezi.
Cu voe și fără voe
Trebuește să lucrezi.”
Și-așa aceste părinte,
Ca o săracă ce sunt,
Nu le-am putut păzi toate
Totmai după-al ei cuvânt.
Ci ai vr'o câțiva mai mari Sfinți

Dintr'a mea copilărie
De când eram la părinți:
Vinerea n'am tors cu furca,
Filipii toți i-am ținut,
Nouă Marți și Ropotinii
Eu nu m'am atins de fus.
Și la Circovii, Marinii
Mâna pe nimic n'am pus,
Dar văz că și cu acestea
Nu pot să mă procopsesc,
Mai mult mă rup, mă sparg încă
În loc să mai mă cârlesc.
Și-așa cinstite părinte
Păcatu-mi mărturisesc
Și ori cum ști rânduiește-mi
Canon să mă mântuiesc,
Că după ce sunt săracă
Să n'ajung să mă slutesc
Să pierd vr'un ochiu, vre-o mână
Și să mă ticăloșesc.

Fiică, duhovnicul zise,
În felul ce te privesc
Puteam fără de-a-mi mai spune
Acestea să le ghicesc.
Chiar portu-ți mărturisește
Și te arată curat
C'ai ținut sărbători multe
Și nimica n'ai lucrat.
Pentru-că atâtea zile
De sărbători ce le crezi
Le-ai petrecut în ședere
Durmind, fără să lucrezi:
Care putea să-ți aducă
Indestul spor și folos,
Ți-a pricinuit tot lipsă
Și-așa te-ai ticăloșit.
În zadar dar ți-e mirarea
Și în deșert te ciudești,
De ce nu-ți merge 'nainte
Și de ce nu procopsești.
Tu zici că nu faci păcatul
Și de loc nu socotești,
Că greșești de o potrivă
Alteia când 'înlesnești.
Zici că ții curat și postul,
Și apoi furi la găini,
De pe la pescării pește
Și-altele dela vecini.
Post curat nu se numește
Numai de a nu mânca,
Ci și poruncile legii
Să ții a nu le călca
Pentru-că Dracii în veci nu mânâncă
Și nu se mai schimb din Draci.
Biserica iar oprește
Să se ție osebit
Niște sărbători alese
Ce praznice s'au numit
Iar nu Ropotini, Filipii,
Circovii, Marinii,
Sărbători drăcești,
Care le ținea norodul
În vremurile păgânești
Când se închină la idoli
La Dumnezei elinești. *)
Vați deprins în toată vremea
La clopot să ascultați
Ca să tragă în trei rânduri
Din lucru să continuați,
N'a mai rămas om să moară
Că clopot cum auziți
Indată de sărbătoare
Sunetul să socotiți.
Lapadă-ți zic rătăcirea,
Dacă drept crezi în Hristos,
Întoarce-te la lumină
Și fugi de drumul noptos.

*) grecești, păgâni, cum e Marte, Vineria, Joe ș. a.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 30 Martie n.

Binefăcătorul Stroescu pentru școlile românești. Marele binefăcător al neamului românesc a mai făcut următoarele dăruiri de câte 500 coroane pentru școlile din: Periceiu (comit. Sălajiu), Sebeșul de sus, Ilimbav, Broșteni, Râmeț-Pleașa, Coșava, Șard, Hașfalău, Roșia săsească, Lovnic, Porumbacul de sus, Domboș, Beșa, Negrilești, Ciucmandru și Belioara. Aceste 16 școli au primit la o altă sumă de 8000 coroane.

Gazete românești încetate. Cu părere de rău aflăm că foile românești „Vocea Graniței” și „Sentinelă” dela Caransebeș (Bănat) au încetat să mai apară. Ele au combătut mai ales administrația ticăloasă și antinațională a Burdiștilor cari s'au înstăpânit pe averea foștilor grănițeri.

Dl profesor universitar Simion Mehedintzi, fiilor de țărani din Soveja (Moldova), a ținut la Focșani o foarte frumoasă conferință, în care a arătat cu vorbe mișcătoare aspirările, ce le îndurăm noi din partea guvernelor din Budapesta. Dânsul călătorește în fie-care vară printre noi, așa că cunoaște din propria-i vedere tot ce suferim. Arată datoria Românilor din Țară, de-a sprijini pe frații lor asupriți de pretutindeni, ceea-ce se poate face înscriindu-se ca membrii la Liga culturală, care apoi sprijinește mișcarea culturală a Românilor de pretutindeni.

Pregătirile din Blaj În vara aceasta se va ținea adunarea iubilară a „Asociațiunii” și adunarea „Societății de teatru românesc” în Blaj. Cu acest prilej Blăjenii se pregătesc cu lucruri frumoase, prin cari să se arete publicului de mii și mii de oameni, cari se vor aduna acolo, atât vrednicia țăranilor cât și a cărturarilor noștri. Va fi un bal și o reprezentație teatrală. Se va da apoi un mare concert, — la care se va cânta o nouă operă muzicală a vestitului nostru compozitor, dl Iacob Murășanu. Va fi o bogată expoziție pentru lucruri de mână și porturi naționale de pe Târnave, Murăș și Secaș. Va mai fi apoi și o expoziție de lucruri și unelte economice obișnuite în partea locului. Foarte interesantă va fi și expoziția bibliografică a tuturor gazetelor și cărților românești apărute în Blaj de aproape două sute de ani. Se va prezenta și o nuntă țărănească română cu tot alaiul nuntașilor. O expoziție de icoane bisericesti și lumești și alte multe lucruri frumoase îi așteaptă pe vizitatori. Indemnăm cu tot dinadinsul, mai ales pe harnicele noastre țărane, să se prezinte cât mai bine cu minunatele lor lucruri femeiești.

Un bal ardelenesc în București. În București sunt mai multe societăți ardelenesti, cari aranjează petreceri în folosul mai ales al școlilor noastre. Cunoscută în toate ținuturile românești este societatea Românilor din Cața, în frunte cu bravii Români frații Mircea, cari au ridicat, în ciuda tuturor răuvoitorilor, frumoasa școală românească din Cața. „Societatea fraților Români” și „Societatea studenților ardeleni” încă a aranjat în dulcele trecut o frumoasă petrecere, ca să vină în ajutorul gimnaziului din Brad. După cum aflăm, câștigul curat a fost destul de frumos, așa că școala noastră dela Brad are să se cunoască cu ceva.

Pentru un ticălos. Când din alegerile din cercul Caransebeșului s'a găsit și un Andrei Velle, care a cutezat să manifesteze contra candidatului nostru, dl Aurel Vlad, Alegătorii români i-au dat pedeapsa meritată de orice vândut străinului, o bătaie bună. În loc să se pocăiască, ca vameșul și

să zică bătându-și pieptul: Doamne, fi milostiv mie păcătosului, s'a dus la tribunal și a pârât pe Români. Tribunalul i-a pedepsit pe cei pârâți condamnând pe Românul naționalist Petru Niculescu la 4 luni închisoare, pe alți trei la câte 2 luni și pe ceilalți pe unii la câte o lună și pe alții la câte 14 zile.

Nu face nimic! O națiune învinge numai prin jertfe, și precum ținem minte pe cei vrednici ai noștri, așa nu uităm nici pe păcătoși. Și ciasul socotelii are să vină!

Valon, Valac. În Figaro, o gazetă franceză din Paris, a scris un învățat francez un articol despre Valoni, cum se numesc Francezii din Belgia. (Valon a fost și ucigașul lui Mihailu Viteazul). Francezul spune, că vorba Valon vine dela cuvântul Valac, cu care Galii, vechii locuitorii ai Franței, numiau pe Romanii așezați în Galia (Franța de astăzi). De altminteri învățații noștri, începând dela Hașdău, au dovedit, că toate popoarele barbare (germane, slave, turco-maghiare) numiau popoarele romane cu vorba aceasta, din care Ungurii și Turcii au făcut Oláh.

Dela „Asociațiune” ni-se trimite următorul aviz: Aducem la cunoștința onor. membrii ajutători ai Asociațiunii, că expediția numărului 2 (*Floarea Soarelui*, legendă de Stefan Căcoveanu) din „Biblioteca populară a Asociațiunii” e aproape terminată. În curs de trei săptămâni se va expedia și numărul 3 (Din viața Sfinților: *Ioan Gură de aur*), care e aproape tipărit. Iar până la sfârșitul lunii Aprilie se va expedia și numărul 4 (*Povestea lui Harap Alb*, de Ion Creangă). Așa că începând cu luna Maiu, apariția și expediția Bibliotecii populare se va face la vreme. Rugăm deci pe toți membrii ajutători să fie cu răbdare. Ca la începutul ori cărei întreprinderi, întâzierile și neregularitățile erau cu neputință de înecunjurat, mai ales că numărul abonaților a întrecut toate așteptările noastre.

Adeseori primim reclamațiuni dela membri, cărora știm de bună seamă că li-s'au trimis numerile apărute din Biblioteca. În multe comune poșta sau primăria nu imparte broșurile trimise de aici, așa că vina nu e a noastră, dacă abonații nu primesc Biblioteca. Li rugăm deci pe toți ceice în viitor nu vor primi numerile din „Biblioteca populară a Asociațiunii” să le caute mai întâiu la poștă sau la primărie și numai dacă nu le găsesc acolo să ni-le ceară.

Apponyi s'a reîntors din America, unde se laudă, că a fost primit foarte bine, numai Slovacii au manifestat în potriva lui. Ce bine l-a primit presa americană și toate naționalitățile, am arătat în numerele trecute. Aici mai adaugăm următoarele: În Chicago, oraș uriaș, Românii au ținut o adunare de protestare, la care au luat parte și mulți străini. În limba română și engleză s'a arătat lumii cine e Apponyi. Gazeta americană „The Chicago Examiner” scrie între altele: »Aproape o mie de membri ai societății române »Speranța» au ținut o mare adunare publică de protestare, arătând prin graiu viu, că cine e Apponyi. Vorbitorii l-au făcut lumii cunoscut ca tiran, vânzător, prefăcut etc.» În acelaș fel scriu gazetele germane, slovace, engleze, adecă toate afară de cele maghiare. În Chicago, unde încă a vorbit fariseul fără suflet, l-ar fi tocat în cap, de nu-l păziau zeci de detectivi (polițiști) secreți. Cu toate acestea au putut să-i sufle ceva în ochi, așa că multă vreme era ca orb. Ar mai fi stat el vre o câteva săptămâni, dar temându-și viața, a șters-o înapoi în Ungaria, unde încă tot își mai poate face mendrele.

Unde se duc banii noștri? Intr'un număr de mai înainte am arătat câte milioane încassează statul la noi de pe urma fumătorilor (vre-o 145 milioane de coroane). În bugetul (socoteala) sta-

tului pe 1911, el are nădejde să încasseze de pe urma beuturilor următoarele sume: din darea pe spirt și rachiuri 128 milioane, din darea pe vin 29 milioane, din cea pe bere 10 milioane, din licențe de crâjmărit aproape 5 milioane, așa dară numai pentru spurcata de beutură dăm statului peste 170 milioane, de pe urma cărora noi avem o pagubă îndoită: mai întâiu ne ruinăm sănătatea cu banii noștri, a doua dăm milioane guvernelor dujmano nouă.

O invenție românească în America. După cum scrie „Românul” din America, Alexandru G. Taflan și Romul G. Vasu, cari se află în Sharon Pa., au iscodit un nou fel de aeroplan, a cărui mașină e astfel construită, încât chiar dacă s'ar strica, aeroplanul se poate cobori încet la pământ, așa că viața aieronantului (persoana din balon) nu e primejduită. Modelul e deja înaintat pentru patentare. Cei doi inventatori lucrează acum la aeroplan, cu care sperază să zboare în luna lui Iunie. Numele mașinei va fi „Romulus”.

Alegere de notar. »Gazeta Transilvaniei» scrie, că la alegerea de notar din Nou românesc (comit. Făgărașului), primpretorul Bodros a candidat din 10 concurenți numai trei: doi străini și un Român, Victor Mărgineanu. Consiliile comunale ale celor două comune românești, cari formează cercul, la propunerea preotului român Alexandru Bugner, au ales pe Ungurul Andrei Albert. Trei preoți români sunt în aceste două comune și cu toate acestea acesta să fie rezultatul activității lor naționale?

Morminte vechi. Sub conducerea dlui Dr. Martin Roșca se fac săpături pe teritoriul comunei Hunedoara. Săptămâna trecută au descoperit niște morminte vechi, cari ar fi de pe timpul regelui Ungariei Solomon. Acestea sunt cele dintâi morminte, din timpul Arpazilor, găsite în Transilvania.

Impăratul și împărăteasa Germaniei au venit să cerceteze pe Impăratul nostru la Viena. Ei au sosit Vineri în săptămâna trecută în capitala împărăției și au fost primiți cu multă căldură de Vienezi.

Recenzământul dela 31 Decembrie 1910. După cum scriu foile maghiare, Ungaria (cu Croația) avea la 31 Decembrie 1910 o populație de 20 milioane 850 mii 700 suflete, din cari 2 milioane 619 mii 300 în Croația. Cel mai mare spor e în comitatele Pesta (Jidani din Budapesta), Bichș, Ciuc, Solnoc, Heveș, Borșod, Sabolciu, Sătmar și Maramuriș (Jidani veniți din Galiția). De altminteri puteam ști dinainte, cum vor fi ticluite datele statistice, în favorul Maghiaro-Jidanilor.

Banii din America. Am mai spus odată, că ministerul de interne recomandă tuturora, cari trimit bani din America, să facă aceasta cu *mandat poștal* și nu prin scrisori sau prin bănceri americani, căci mulți de cei de acasă s'au plâns, că n'au primit banii trimiși. Mulți n'au ascultat de sfatul acesta și acum se aud iară plângeri. De aceea ministrul sfătuiește din nou pe cei de acasă să scrie la cei din America, că banii să-i trimită numai cu mandat poștal (nemțește Postanweiscungurește postautalvány).

Un medic își dă viața pentru aproapele său. În Iași (România) arsese o fabrică. După câteva zile, un funcționar al fabricii, dimpreună cu doi lucrători, a vrut să cerceteze, dacă în rezervoriul (un căzan uriaș) de benzină (un fel de gaz otrăvitor, care arzând mișcă mașinile) a rămas ceva. Cei doi locuitori au intrat în lăuntru, dar în curând au început să țipe de groază, că simțiau, că se înecă din cauza mirosului otrăvitor. Nu îndrăznia însă nime să între acob

și să-i ajute să iasă. Atunci sosi acolo doctorul Rudeanu. El sări numai decât în rezervoriu, cu toate că cei de afară voiau să-l oprească cu puterea, legă pe un lucrător c'o frânghie de subuori și strigă să-l tragă afară. Lucrătorul acesta scăpă cu viața. Când să vină însă rândul celui-lalt lucrător și doctorului, era prea târziu: amândoi muriseră înecați. După doctor rămâne nevasta cu doi copilași.

O moștenire a Regelui Carol. După regele Belgiei, Leopold, a rămas o avere frumoasă de multe milioane. O parte a averii a rămas statului, iar 50 de milioane se vor împărți între cei șase moștenitori: trei fete (una e Ștefania, fosta soție a arhiducelui Rudolf), un fiu (regele de acum al Belgiei), conțesa de Flandra și Regele Carol.

Armata în aer. În toate statele cele mari și după ele și în cele mici, se lucrează cu multă ardoare, ca să înființeze regimente, cari să lupte într'un viitor războiu în aer, adică din baloane și aeroplane. Soldații aceștia vor avea să spioneze mișcările armatei dușmane, ba în caz de trebuință să arunce chiar și materii ucigătoare peste capetele dușmanilor. Mai bine stă în privința aceasta Franța, Germania încă a deschis o școală, unde 50—60 de ofițeri au să învețe aviațiunea (zborul cu mașina). Rusia, Anglia, Austria, toate s'au hotărât să cheltuiască sume mari, numai ca să-și poată înființa și ele batalioanele de aviatori.

Spărgătorul de biserici. nenorocitul Aron Cornea din Ileni (comitatul Făg-rașului) a fost condamnat de tribunalul din Brașov la șase ani temniță grea și 10 ani pierderea drepturilor cetățenești.

Dela Șarmășel. Pământul din apropierea izvoarelor de gaz dela Șarmășel e în cea mai mare parte proprietatea câtorva Unguri. Bánffy are acolo două mii de jugăre, proprietarul Veszprémi 300 de jugăre. Apoi mai au proprietăți acolo contele Beldi, baronesa Kemény și unul Szász. Dela Veszprémi a cumpărat statul un jugăr de pământ, pe care e un izvor de gaz, cu o sută de mii de coroane.

O expoziție universală ungurească. Câțeva capete înfumurate întovărășite de tot atâția Jidani, cari miroasă niște gheșefturi grase, au scrișit ideea să facă peste câțiva ani o expoziție universală „maghiară”, la care să ier parte toate țările pământului. S'au găsit însă și câțiva cuminiți, cari li sfătuiesc să nu facă prostii, căci se fac de răs. Ungaria ar arăta numai cât e de înapoiată în toate privințele, când ar expune alături cu statele civilizate. Noi le-am recomanda să expună pe procurorii și jandarmii ungurești. De aceștia nu găsești pe tot rotogolul pământului!

Evreii din Rusia. Am dat mai de multe ori știrea, că împotriva Evreilor din Rusia s'a pornit o goană mare. În дума (dieta) rusească au găsit câțiva deputați, cari au vorbit în fațura (spre binele) Evreilor. Aceștia le spune „Novoie Vremia”, o gazetă mare rusească, următoarele: „Priviți la creștinii din Galizia (și Bucovina), în ce hal au fost aduși de Evrei! Vedeți, ce putere au căpătat Evreii în Franța, unde cu totul nu sunt decât o sută de mii, și în Anglia, unde abia sunt vro 80 de mii! (În Ungaria, care e cu mult mai mică decât Franța sau Anglia, sunt aproape un milion de Evrei, cari laudându-se, că sunt Maghiari, au încălecat pe aceștia în toate privințele. În România sunt peste trei sute de mii de Evrei!) Și în Austro-Ungaria și Germania au început să le pară rău, că au dat drepturi politice Evreilor și de aceea vedem acolo crescând antisemitismul (dușmănia contra Evreilor)“.

Cum moare Românul în străini. Într'un apital din Sharon (America) a murit un Român. El fusese adus acolo cu picioarele degerate, din care cauză a căpătat și altă boală, precum și turburare la creier. Patru săptămâni, cât a zăcut acolo, nu s'a putut nimeni înțelege cu el, și numai în ciasul din urmă, când era să moară s'a putut afla prin tâlmăciu, că-l chiamă Ioan Călean. Neavând rude, nici cunoscuți, cari să se fi interesat de el și de înmormântarea lui, corpul lui a fost ars în cimitirul orașului.

Numărul prea mare al advocaților a început să-i neliniștească și pe aceștia. Camera advocaților din Timișoara se plânge într'un memorandum adresat ministrului de justiție, că pe teritoriul ei sunt deja 327 advocați și 204 candidați de advocat, cu mult prea mulți, ca să poată trăi în mod cinstit. Sunt comune, cari n'au judecătorie cercuală, dar au câte șase advocați. În orașele, unde mai înainte era un singur advocat, astăzi sunt câte 8—9, cari n'au cu ce trăi.

O nenorocire din cauza gazului din pământ. Lângă Neusatz (Bănat) sunt niște izvoare de iod (o materie, care lecuiește mai ales durerile din picioare). Grădinarul Nagy voia să arete câtorva prietini, că izvoarele acestea încă ard cu flacăra, ca și cele dela Șarmășel. El aprinse un lemn (cătrăniță) și-l ținu de-asupra izvorului. În acelaș moment izbucni un sul de foc până la o înălțime de doi metri. Lui Nagy i se aprinseră hainele, afară de aceea se mai arse și în față. Flacăra a putut-o stinge numai după muncă grea de câteva oare.

A împușcat pe necuratul. Într'un sat nemțesc dela granița Bohemiei (o țară, care se ține de Austria), un mișel s'a îmbrăcat într'o pânză neagră și piei negre, și-a pus o mască neagră pe obraz, coarne pe cap și o coadă în spinare, și astfel mascat a intrat în casa unui țărăn, unde știa că e numai băiatul de 11 ani al acestuia. Dela băiat a cerut să-i arete numai decât locul, unde-și ține tatăl său banii. Altmintori îl ia și-l duce în iad. Băiatul nu s'a speriat însă, căci intră iute în odaia vecină, luă pușca încărcată a tatălui său și împușcă pe dracul. Auzind detunătura, alergură câțiva vecini și găsiră pe tâlhar scldat în sânge.

O faptă criminală. Zilele trecute mai mulți criminali necunoscuți au vrut să facă să deraieze (să sară din șini) un tren de persoane, care venia dela Arad. Ei au scos șinele pe o distanță mai mare în apropiere de gara Zarand cu gândul, că în zăpăceala, ce i-ar cuprinde pe călători, să-i jefuească. Din fericire, trenul a fost oprit la timp, iar șinele, cari erau aruncate în apropiere, au fost puse la loc de niște lucrători de cale ferată, cari erau în trenul atacat. Din tren observară atunci patru oameni, cari stau la o distanță de câteva sute de pași, de unde pândeau trenul. Câțiva lucrători și oameni din tren, bănuind, că aceia vor fi criminalii, voră să-i prindă. Cei patru o luară însă la fugă. Unul fu ajuns de un lucrător. Banditul îl străpunse însă cu un cuțit drept în inimă și scăpă. Jandarmii sunt acum în căutarea acestor mișei cari voiau să prăpădească atâția oameni.

Cutremur de pământ. În Maramurăș s'au simțit săptămâna trecută în noaptea de Sâmbătă spre Duminică un cutremur, care au zguduit de trei ori pământul. Zguduiturile au fost așa de puternice, încât în gara Sighetului și la Sighet-Cămara au crepat pârțile clădirilor, iar vagoanele au plecat singure din gară. În oraș oamenii s'au pomonit înspăimântați și au alergat desbrăcați în stradă. Prin satele de pe malul Tisei s'au pricnuit pagube mai mari, căci clădirile mai slabe s'au prăbușit, iar în cele mai bine zidite au căzut icoanele de pe pereți.

De gardă. Cei-ce au făcut armata știu, că soldatul pus de gardă (pază) lângă un magazin sau ori unde ar fi, nu lasă pe nimeni să treacă noaptea. Cel-ce nu ascultă, când îi strigă garda stăii! (la noi halt!), poate fi împușcat. De curând s'a întâmplat în Berlin un astfel de caz. O calfă de prăvălie trecea pe lângă o magazie militară. Sentinela (soldatul de pază), care era un cadet din anul al treilea, așa dară tinăr de tot, i-a strigat să se oprească. Calfă, cam beută, n'a ascultat. Atunci cadetul și-a descărcat pușca și calfa a căzut moartă la pământ. Părinții celui împușcat au făcut proces sentineli, cerând să fie pedepsită, iar părinții cadetului să le plătească o rentă viageră (o plată pe toată viața) de câte 2400 mărci (o marcă are 1 coroană 18 bani) pe an. Tribunalul militar a respins cererea, iar pe cadet l-au lăudat, pentru-că și-a împlinit după legile militare datoria lui de sentinelă.

Ciuma la Odesa. Printre lucrătorii unei fabrici de zăhar din Odesa (port rusesc lângă Marea-Neagră) s'au constatat mai multe cazuri de ciumă. Autoritățile au încunjurat fabrica cu un brâu de soldați, cari nu lasă pe nimenea nici să iese din fabrică, nici să intre acolo.

Un milionar vântură-țeară. Milionarii americani au de multe-ori gusturi, cari ni-se par cam șuchiate. În Denver trăia un milionar cu numele Brown (citește Braun), care s'aturându-se de viața îmbelșugată a omului bogat și voind să știe, cum trăiesc cei săraci, și-a părăsit pe un timp oare-care averea și a plecat în lume, fără să ia un ban din averile lui. El a pribegit mai ales prin orașele cele mari americane, ca să vadă cu ochii lui năcazurile celor lipsiți. Imbrăcat în haine de muncitor, a suferit toate mizeriile unui vântură-țeară, a dormit în azile de noapte, prin șuri și adeseori sub cerul liber. Despre cele aflate în vremea pribegiei lui va publica o carte, în care va arăta, cum trebuie ajutați cei săraci.

Judecata în Abisinia. Abisinia e o țară mare, dela Egipt (Africa) spre meazăzi, nu tocmai departe de Marea-Roșie. Abisinienii sunt creștini, dar au o lege, care se deosebește în multe privințe de-a noastră și se aseamănă cu cea iudevească. Abisinienii sunt mai mult negri la față. Italia are între Abisinia și Marea-Roșie o țară, numită Eritreia, pe care o stăpânește. Fiind aproape de Abisinia, cu care a avut odată și un războiu, în care au pierdut Italienii, aceștia se interesează foarte mult de stările din Abisinia. O gazetă italiană povestește, că judecata se face acolo de multe-ori cu ajutorul telefonului. Judecătorul stă acasă, pârătul și pârătorul sunt la judecătorie, care e de multe-ori în alt oraș. Toți vorbesc prin telefon, notarul scrie tot ce se vorbește, pe urmă judecătorul dă sentința tot prin telefon.

O familie întreagă arsă. În Gațco (Bosnia) a izbucnit un foc în casa unui proprietar. Focul a cuprins așa de iute casa, încât nimeni n'a putut scăpa din ea, arzând astfel tata, mama, cinci copii și o cumnată.

Un cadavru neputrezit nici după 16 ani. Se știe că trupul oricărei vietăți moarte trece în putrezire și mai curând sau mai târziu se prefăce în țărână. Oamenii foarte bogați pun de îmbalsamează (ung) corpul morților lor cu fel de fel de materii, cari nu lasă să putrezească, așa că și după zeci de ani corpul e tot ca îndată după moarte, cel mult de e mai uscat. La Benevento în Italia s'a deschis mormântul episcopului Sado, mort în anul 1895. Și ce s'a aflat? Corpul episcopului a fost găsit păstrat în starea, cum era acum 16 ani. De aceia poporul crede că asta e o minune corească, cu atât mai vărtos, că episcopul era socotit ca un sfânt, până trăia încă, așa viața curată a dus și atât de multe binefaceri a săvârșit și față de săraci, văduve și orfane.

Fondul Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de Moți aplicați la meserii. Comitetul „Reuniunii măriișilor sibieni”, tractând în ultima sa ședință afacerea fondului Dr. Șpan, a luat act cu mulțumită de dania făcută de președintele Tordășianu în scopul eternizării memoriei acestui vrednic bărbat. A hotărât, ca fondul să nu se activeze înainte de a ajunge la suma de cor. 2500, când 20% din interese se vor capitaliza, iar 80% se vor folosi la acoperirea cheltuielilor de drum ale copiilor de Moți, cari se aplică la meserie, cum și pentru îmbrăcarea și ajutorarea lor. Fondul se alimentează din daruri benevole, din venitele producțiilor publice, din interese etc. Ca nici meserișii actuali să nu fie subtrași dela datorința de a jertfi cât de puțin în memoria prietinelui cauzelor noastre meserieșești, în memoria prof. Dr. Șpan, între ei circulă un apel cald în scopul contribuirii.

În amintirea Drului Șpan până acum au dăruit: Il. Domn Dr. Atan, Marienescu membru al Academiei Române, 5 cor.; Dr. Ilie Iancu, medic, 10 cor.; Nicolae Vlad, paroh (Șelimber), Coman Baca, paroh, Oprea Olariu, Ioan Neagu și Alex. Popa, învățători, toți din Poplaca, Petru Drăgoiu, cursor consist., Nicolae Joandrea, econom, Alex. Bărsan, învățător (Rusciori), fiecare câte 1 cor.; fosta elevă a decedatului, domnișoara Maria de Lemény, 2 cor. și Miorica Tordășianu, 10 bani, colegul decedatului Dr. Șpan Dr. Vasile Stan, prof. semin. 10 cor., fostul elev a lui, Ilie Beu, paroh în Apoldul-rom. 5 cor., Vasile Damian, deputat dietal, protopresbiter (Brad) 10 cor., Dr. Iuliu Decian, advoc. (Șercaia) 5 cor., G. Lupu, paroh (Dritiș), Ioan Neagoe, paroh (Ștremți), Ioan Budoiu, paroh (Câmpuri-Surdue), câte 2 cor., Ioan Roman, paroh (Tălmăcel) 1 cor., „Auraria”, inst. de credit (Abrud), Dr. Zosim Chirtop, avocat (Câmpeni) câte 10 cor., Ioan Simu, preot (Abrud), Teodor Toader, paroh (Mărișel), câte 5 cor., d-șoara Silvia Pop, învățătoare (Mărișel), 2 cor., Stefan Morariu, paroh (Cunța) 1 cor. Eugen Tordășian 10 bani, Nicolae Matora, paroh (Mureș-Sân-Georgiu) 50 cor., Dr. Aurel Cioban, avocat (Lipova), 30 cor., Constandin Cothișel, paroh (Certege), 10 cor., Ghiță Pătar, șef-contabil (Sebeșul sâs.), 5 cor., Dr. V. Dan, avocat 2 cor., Ioan Sociu, revizor reg., Aurel Baci, voluntar la artilerie, câte 1 cor. Starea fondului până acum e cor. 204.20.

Jidanii patrioți. Nici Ungurul nu se bate așa de grozav în piept, când își spun, că o Ungur, cum face Jidanul, când se umflă ca un cocș pistriuiu și-și spune că-i moghior ember. Și în felul acesta a știut să-i zăpăcească pe cei mai mulți Maghiari așa de mult, încât i-a încălecat deabinele. Dar pentru aceea Jidanul tot Jidan rămâne. Dovadă: Jidanii din Budapesta nu se mai mulțumesc cu gimnaziile statului, cari tot mai seamănă a creștine, de aceea își vor ridica în capitală un gimnaziu jidovese pentru 1300 de elevi. Clădirea va costa un milion de coroane.

Foc mare în New-York s'a întâmplat zilele trecute. O fabrică de cauciuc în câteva minute o fost incinsă de foc. Deasupra fabricii se afla un atelier, unde lucrau la vre-o 500 persoane. Neputând ușor scăpa, o parte mare din aceste persoane, fete și bărbați, și-au pierdut viața în flăcări sau sărind pe ferestri. Până acum s'a putut constata moartea alor vre-o 160 de inși, dintre cari parte mare sunt emigrați din Europa.

Casă aprinsă de o pisică. În Colonești (România) niște copii rău creșcuți au legat niște zdrențe de o pisică, dându-le apoi foc. Pisica (măța) a fugit în podul casei. Acolo au aprins acoperișul de stuf și în timp scurt din întreaga casă nu mai rămăsese decât un morman de jăratec.

„FOAIA POPORULUI” este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

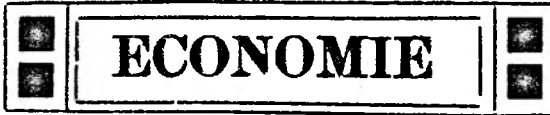
Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

**De acum până la Anul-nou costă
3 coroane 30 bani.**

Lășiți deci „Foaia Poporului” preste tot locul, cu astfel să o putem face și mai bună!

Stiri economice.

A 20-a expoziție de vite de prăsilă o va aranja „Reuniunea română agricolă sibiană” Marți la 12/25 Aprilie 1911, în comuna Săcel, lângă Săliște. Premii se vor împărți în sumă de 300 coroane. Reprezentant al comisiei economice comitatene e dl prim-prețor Petru Drăgits din Săliște. Asupra acestei expoziții atragem deosebita luare aminte a economilor noștri de vite din cercul Săliștei, cărora li-se recomandă a-și ținea vitele în bună curățenie și a le duce apoi la timpul său la expoziție.

Curs de pomărit. La școala înaltă agricolă din Cluj, se va ținea din 8—13 Maiu (c. n. n.), anul acesta, un curs de pomărit, la care se vor primi 12 preoți mai tineri. Ei vor primi pe zi câte șase coroane, iar pentru cheltuielile de drum 32 coroane. Ceice doresc să ia parte la acest curs, să înainteze la ministerul de agricultură până la 15 Aprilie nou o rugare cu timbru de o coroană.

În rugare să arete ce limbi cunoaște și ce vârstă are. Va mai arăta, că acolo unde slujesc ca preoți e loc bun pentru pomărit? Capelani nu sunt primiți.

Un alt curs pentru învățători, în aceleași condițiuni, se va ținea dela 20—29 Aprilie în Turda. Cererile să se facă ca și ale preoților. Acesta e un prilej bun pentru preoții și învățătorii noștri, ca să-și câștige cunoștințe frumoase din pomărit, pe cari să le propovăduiască apoi printre țărânii noștri.

Reuniune de credit și păstrare în Ciachi-Gărbău. La stăruința neobosită a dirigintelui Iuliu Pop dela sucursala „Economului” din Gherla, s'a înființat în Ciachi-Gărbău o Reuniune de credit și păstrare, care a început să lucreze dela 1 Februarie a. c. Până acum s'au înseris cinci sute de membrii, mare parte țărani, cu părți subscrise în valoare de 32 mii de coroane. Până acum a fost acolo numai o bancă străină, care lua dela oamenii încăpuți pe mâna ei o dobândă de 12 și mai mult la sută. Banca românească lucrând numai cu 8 la sută, numai decât a scăzut și banca jidano-maghiară dobândă la 8, ba chiar 7.

Scumpirea cucuruzului. În America de meazzi este republica Argentina (și aici au ajuns câțiva Români), unde tocmai acum se face culesul cucuruzului. Pe când anul trecut recolta a fost de aproape 60 milioane de hectolitri, anul acesta e numai de 6½ milioane. Urmarea e, că cucuruzul din Argentina neputând face concu-

rență mare cucuruzului din Europa, acesta scumpi de aici înainte. De aceea atragem atenția cetitorilor noștri, cari vând cucuruz.

Din Franca. După o statistică făcută curând, în Franca sunt 7 milioane 300 de vaci, cari prețuiesc pe puțin 4 miliarde milioane de lei. Aceste vaci dau pe an pe 13 milioane de lapte, în valoare de peste miliard 300 milioane de lei.

Franca trimite în Anglia și Germania porumbei, găini și alte paseri de curte în loare de 25 milioane 111 mii de lei și din Turcia, Italia și Rusia ouă și paseri în loare de 26 milioane lei. Anglia dă numai ouă, aduse din toate țările pământului, în care an 179½ milioane de lei.

Sfaturi economice.

Întărirea ugerului. Dacă s'a întărit vacii sau bivoltii și nu mai dă lapte, să epuși numai decât ugerul cu leșie caldă și săp. Apoi îl ungem cu un amestec făcut din albuș de ouă și praf de scrobeală albă. Acest amestec pus pe uger în strat subțire se usucă și lucrează ca cea mai bună doctorie, căci apasă pe țesătură strângându-se, și în același timp ia din rădăcini. Mulgem de 5—6 ori pe zi, câte puțin, și întărită. Mulsul să se facă cu degetele foarte rate și muiate în unt sau în ulei. După 48 ore să se spelo cu apă caldă, încetinel, și de scrobeală și să se pună altul, care să schimbe din nou după 48 de ore. În felul acesta după 6—7 zile se moale, de regulă, ugerul, nu uităm însă să mulgem de 5—6 ori în care zi și câte puțin.

De nu va ajuta mijlocul acesta, atunci bine cerem stat dela un medic veterinar (de vite).

Păstrarea funiilor. O funie poate ține 2—3 ori ca de obicei, dacă o îngrijim în următor: Topim peatră vântă câte 20 grame un litru de apă și punem funiile încă nouă stea patru zile în aceasta apă. Le scoatem și le lăsam să se usce. După ce s'au schie, punem din nou în apă; în care au topit săp. câte 100 grame la un litru, și le lăsam să se usce o jumătate de zi. Funiile astfel pregătite nu se fi roase de șoareci, nici nu putrezesc. Peatră vântă e otravă, de acea funiile acestea să nu folosim la scos apă din fântâni.

Contra negeilor. Atingerea negeii se face cu un mic pământ de vată (bumbac) sau la moale muat în acid acetic concentrat (se captează la farmacie-apotecă), până se albește negeii. După o singură atingere, nedureroasă de altă sau cel mult după două, în răstimp de câteva ore negeii cad, fără să lase urmă.

Poșta Redacției.

Ilie Bulea în G. Cartea costă cu poșta la olaltă 90 bani. Trimite această sumă și o primi îndată. Ca să plătești când o scoți de poștă nu se poate, de oarece atunci e poșta mai scump. Pentru cărți singuratec să bue să se trimită totdeauna banii înainte. Nu cărți comandate mai multe la olaltă, cari se met în pachet de 1—5 chilo, se pot plăti și scoaterea dela poștă. Asta spre orientare multora.

Nic. Roman, Fitești. Primit suma și misă cu mulțumită.

Dum. Vidrighin, Valea-mare. Două comune cu numele Valea-mare (Nagyvárad) Serie-ne poșta ultimă, altoum foaia o trimite numai pe nimerite.

Ez. N'am publicat răspunsul, fiindcă prea lung, ar da peste două coloane de foaie, noi nu putem umplea foaia cu lucruri, cari pentru publicul nostru cetitor au puțină importanță. Ce ce nu însemnează, că DVoastră n'ați putea avea dreptate în cele scrie.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului”

Loc deschis.

Unde se pot procura cele mai elegante cercezi și ornate bisericesti? La „Croitoria Univer- sitală” I. Petracu, Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 30 Telefon Nr. 172. — Serviciu prompt și conștientos. Prețuri moderate.

Târgurile de țară.

(Zilele târgurilor se însemnă după calendarul vechiu.)

- 21. Agnita, Bozoviciu.
 - 22. Etud.
 - 23. Vurloco.
 - 24. Beclan, Birghiș, Cehul din Salagiu, Hida, Iliș, Kăkes, Murăș-Oșorhei, Viștea-de-jos
 - 25. Hășnașul Lăpușului, Lăpușul romănesc, Uioara.
 - 26. Blaj, Ghiorghio-Sân-Miclăuș.
 - 27. Cermeni, Vârșet.
 - 28. Oașija mare, Cetatea de baltă, Chirpăr, Căno-Sân-Georgiu, Coșalm, Cocioiu, Debreșin, Magheruș, Mociu.
 - 29. Martie: Alba-Iulia, Orasna, Huedin.
 - 30. Martie: Făget, Halmagiu, Sân-Paul.
 - 31. Martie: Bașon, Drag, Tășnad.
 - 1. Aprilie: Agirbicioiu, Borgo Prund, Cămpeni, Ciuc-Sepriz.
 - 2. Aprilie: Halmagiu mare, Sântă-Maria.
 - 3. Aprilie: Porumbacul inf.
 - 4. Aprilie: Biertan, Hodoș, Olpret, Sabăt.
- În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, oi, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

CALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE BURĂ

de vânzare la:
PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Nr. 86—1911.

96 1-1

Publicațiune.

Biserica gr.-ort. din Ilimbav, comitatul Sibiu, cercul Noorich, dă în arândă un teritor de pășunat, fânaș și ceva arătură în esten- ziona de 390 jugăre catastrale, pe un an even- tual și pe mai mulți, pe lângă prețul de strigăre de 8500 coroane arândă anuală. Licita- ționa se va ține în localul oficiului parohial Lani în 3 Aprilie st. n. a. c. la 2 oare după amiezii.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea la cancelaria oficiului parohial. Se notifică că pe acest teritor de multă vreme a pășunit cu turme de oi așa, că pământul este gunoit.

Pe moșie se află 2 case, un șopru în lungime de 30 metri și două coșere. Arândă se va plăti în două rate, prima acum și a doua la 1 Septembrie.

Ilimbav, în 27 Martie 1911.

Oficiul parohial gr.-ort.

Ioan Alecsandru,
paroch.

Floarea minunată.

Arum cornutum, din India estică, e foarte interesantă. Ea crește și înflorește fără pământ și apă, e de lipsă a o ținea numai în o odăie caldă și această floare în scurt timp înflorește până la o înălțime de 1 metru, având o deosebită frumusețe. — Ori ce amator al florilor va rămânea grozav de surprins. Primăvara, fiind sădită în liber, înflorește a doua oară în altă formă, cu mult mai frumoasă.

Se livrează numai din Noemvrie până în Aprilie.

O căpătină mare franco pe lângă trimite- rea înainte de C. 1 20 Curambură costă 45 bani mai mult.

K. Scholz,
Gaissau 22
(Vorariberg).

„IZVORUL”
instituit de credit și economii, societate pe acții în Ighiu (Magyarigen).

ANUNȚ.

Subscrisa direcțiune aduce la cunoștința onoratului public, că „IZVORUL” instituit de credit și economii, societate pe acții în IGHIU (Magyarigen) cu 3 Aprilie 1911 st. n. își începe activitatea.

Institutul se va ocupa cu toate afacerile aparținătoare băncilor. Primește depuneri pe lângă 5 1/2%

Ighiu (Magyarigen), la 28 Martie 1911.

100 1-1

DIRECȚIUNEA

institutului de credit și economii, societate pe acții „IZVORUL”.

Bioscopul Apollo

se află

în Piața Hermann.

Direcțiunea: **EMIL TOTH.**

Reprezentatie de deschidere

la 1 Aprilie 1911 75 2 -

Scoabe și alte unelte

pentru zidiri 74 3-4

fabricat bun, se află în depozit în cantitate mare și ieftine la

ANDREAS RIEGER în Sibiu.

Listă de prețuri se trimite la cerere gratis și franco.

Reprezentant general

105 1-2

pentru Sibiu, care să fie bine introdus la mășterii privați și dispune de capital potrivit sau o garanție bună, se caută pentru plasarea a trei articli în masă, ce sunt patentati și deja în mai multe orașe introduși. Acești articli sunt neapărat de lipsă în orice casă și se pot plasa cu succes, de oarece nu este temeră de nici o concurență. Oferte sub: „Căstig mare Zagreb W. E. 8480” sunt a se adresa mai întâiu la **Rudolf Mosse Anonc.-Exp., Wien I.**

Te doare ceva?

- I. Răsunatul „Fluidul Elza” al Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spure), slăbire de nervi, junghiiuri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți, de spate, amorțală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elza alui Feller e folosit cu efect fără pereche la răgușală, catar, dureri de piept și git și morburii din curent ori ră- ceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller”. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 3, franco.
- II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distins și sigur Pilulele-Rebarbara de mână alui Feller, contra durerilor de stomac, zgirciuri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, ameteală, rigidei, haemoroides și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa: 277 20-22

Eugen V. Feller, apotecar
Stubica, Centrala 122 (somit. Zagrab).

Mare succes

au inseratele în „Foala Poporului”, unde sunt cetite de mii de persoane de pretindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foala Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau cău- tarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte in- stituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratices sau în familie. — Informații asu- pra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAI POPORULUI”.

Ce-e? Tata mi-a permis. Sunt numai învâltori de cigarette JACOBI-ANTINICOTIN.

Atențiune! Veritabile numai în cutii mici de cigarette cu numele Jacobi. — Fiecare carton conține chipuri interesante Röntgen. 33 7-23

Escelente și naturale

Vinuri de pe Târnava.

Vin de masă, pro litră Cor. — 64
Vinuri diferite, pro litră ” — 72
Vin roșu de desert (dulce) pro litră ” — 80
(afară din Sibiu cu Cor. — 14 pro litră mai ieftin)

se află la

101 1-4

HEINRICH RIEGER mare prăvălie de vinuri în Sibiu, strada Gușterii Nr. 7.

Căsătorie.

Un tânăr cult, inteligent, în etate la 30 ani, din familie bună, bine situat, care trăiește într'un orașel din provincă, dispune de o avere nemisătoare de vr'o 120 mii de coroane, caută pe această cale, în lipsa de cunoștințe mai de aproape, o domnișoară de asemenea din familie bună și bine crescută, în etate de 18—24 ani. Respectiva încă să aibă o sumă potrivită.

Serisorile sunt a se adresa la Administrația „Foi Poporului“, de unde se vor preda respectivului. E de dorit a se trimite și fotografia. Discrețiune chestie de onoare.

98 1—3

Se află de vânzare

Vinuri

dintre sortele cele mai fine din viile d-lui Kis Bálint, dela Cetea. — Se pot căpăta și în cantități mari. Doritorii cumpărători să se adreseze la

99 1—5

Nicolae Soră Băroiu

în Săliște (Szelistye, Szeben m.)

De vânzare.

În Sibiu, Poarta Turnului Nr. 117, se află de vânzare o casă, zidită o parte din nou, iar o parte veche, situată câtră stradă. De casă se țin șopuri, fântână, pivniță etc. Afară de casă mai este de vânzare și un loc pentru zidit. Vânzarea se face din mână liberă. A se adresa la proprietar acolo.

94 1—3

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSSYLVANIA“

INVITARE

la

Adunarea generală ordinară

a membrilor băncii de asigurare „Transsylvania“

care se va ține

Duminecă în 9 Aprilie n. a. c. la 11 ore din zi

în sala de ședințe a comunității orașenești (Magistrat, Strada Măcelarilor Nr. 2.)

OBIECTE DE PERTRACTAT:

1. Raport de gestiune asupra anului de afaceri 1910.
2. Raportul consiliului de supraveghiere asupra conturilor încheiate și a bilanțului.
3. Modificarea statutelor.
4. Întregirea consiliului de direcțiune.
5. Alegerea consiliului de supraveghiere.
6. Eventuale propuneri.
7. Sortirea obligațiunilor fondului de întemeiere.

97,1—1

Raportul de gestiune se distribuie la dorința membrilor din 3 Aprilie a. c. începând la direcțiunea institutului.

Sibiu, în 2 Aprilie 1911.

Consiliul de direcțiune

Pentru sărbătorile Paștilor

recomand bine cunoscutele, esecelentele și de mai multe ori premiatele

LIQUEURURI

de diferite Sorte și pe lângă cele mai ieftine prețuri.

Heinrich Rieger

102 1—4

Fabrică de cele mai fine liqueururi în Sibiu, strada Gușterii Nr. 7.

„Insoțire de credit în Veștem, asociațiune înregistrată“

Convocare.

Membrii „Insoțirii de credit în Veștem, asociațiune înregistrată“ prin aceasta se concheamă la

a XII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Veștem la 9 Aprilie 1911, la 2 oare d. a. în localul școlii.

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării și constatarea membrilor prezenți.
2. Raportul direcțiunii pe anul 1910.
3. Raportul comitetului de supraveghere pe anul 1910.
4. Aprobarea bilanțului și a contului profit-perdere pe anul 1910, și darea absolutului.
5. Distribuirea profitului de coroane 1,364.41 f.
6. Alegerea unui prezident, vice-prezident și un membru în direcțiune pe câte 4 ani.
7. Alegerea alor doi membrii în comitetul de supraveghere pe câte 3 ani.
8. Eventuale propuneri.

Veștem, în 22 Martie 1911.

Direcțiunea.

Active — Vagyon Bilanț la 31 Dec. 1910 — Mérleg számla 1910 dec. 31-én Pasive — Teher

Active — Vagyon	Cor. ül.	Pasive — Teher	Cor.
Cassa în numărar — Pénztári készlet	610.23	127 părți fundamentale à 20 cor.	
Cambii de bancă — Bank váltok	32,630.94	— 127 üzletrész à 20 Kor.	2,540.
Imprumut hipotecar — Jelzálogos kölcsön	17,700.—	Fond de rezervă — Tartalék alap	4,063.
	50,330.94	Depuneri spre fructificare — Takarék betétek	25,023.
Acții de bancă — Bank részvények	200.—	Reescont — Visszleszámitolás	17,102.—
Debitori — Adósek	112.—	Interese anticipate pe 1911 — 1911 évre előlegezett kamat	1,061.
Mobilier — Butorzat	100.—	Contribuție la int. dep. — Betéti kamatok adója	148.
după amortizare — leírás	50.—	Profit curat — Tiszta nyereség	1,364.41
	50.—		51,303.17
	51,303.17		51,303.17

Ejite — Kiadás Contul profit-perdere — Nyereség-Veszteség számla Intrate — Bevétel

Ejite — Kiadás	Cor. ül.	Intrate — Bevétel	Cor.
Interese: — Kamatok:		Interese — kamatok	3,874.
la depuneri — takarék betéti	1,483.59	Proviziune — Jutalék	592.
la reescont — visszleszámitolási	768.70		
	2,252.29		
Spese — Költségek:			
salare — fizetések	120.—		
chirie — házbér	26.—		
diverse — különféle	264.—		
	410.—		
Contribuțiuni — Adók:			
la int. dep. — betéti kamatoknál	148.36		
de stat, comit. etc. — állami, megyei stb.	241.94		
	390.30		
Amortizare la mobilier — butorzati leírás	50.—		
Profit curat — Tiszta nyereség	1,364.41		
	4,467.—		4,467.—

Vesztény, 1910 december 31-én.

I. A. Mărginean m. p., prez. — eln. T. Stoia m. p., cassar — pénzt.
Constantin Veljjan m. p. George N. Mustăția m. p., v.-prez. — al-el. George M. Stoia m. p.
I. Baciu m. p.

95 1—1

Subsemnatul comitet de supraveghiere a examinat conturile prezente și asemănându-le cu gistrele „Insoțirii“ le-a aflat în deplină ordine și în consonanță cu acelea. — Alóírt felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgálta és az egyeslet könyveivel összehasonlítva azokkal hangzásban és teljesen rendben találta.

Vesztény, 1911 évi március hó 22 én.

Ioan G. Bostoc m. p., prez. — elnök
Nicolae Grec m. p.
N. Bașca m. p.

Nicolae A. Hășiegan m. p., v.-prez. — al-el.
Augusta Silea m. p.
Ioan N. Hășiegan m. p.

Nr. 1223—1910 prim. 87 2—2

Publicațiune.

Subscrisa primăriei comunale a comunei Nucet (comitatul Szeben) dă în interpretare edificarea hotelului comunal după planul și preliminarul aflat în cancelaria comunală a comunei Nucet.

Să provoacă deci toți acei interprințări, cari voesc a lua în interpretare susnumita edificare a să prezenta la licitația misionară, ce se va ține în 4 Aprilie 1911 la care d. m. în cancelaria comunală. Să notează, că pe baza condițiilor acele ce o va lua să o edifice din speșele lui proprii și să o încheiească care-care timp.

Condițiile mai de aproape precum planul și preliminarul să pot vedea în carele oficiase de către interprințatori în cancelaria comunală.

Nucet, în 17 Martie 1911.

Primăria comunală:

Octavian Fruma, Simion Steva,
vice-notar. primar.

In Sibiiu

se caută o casă pentru cumpărare care să fie așezată la un loc potrivit pentru deschiderea unei prăvălii; eventual să ia și numai cu chirie. Cine voiaște a vinde binevoiască a se adresa la Vasile Tarcea în Ruscir (Roszcair), comitatul Sibiiului. 61 4—3

10 tauri bivoli de 2¹/₂ ani
3 tauri roșii de 2 ani

se vând pe lângă condiții avantajoase la

Michael Lutsch

comerciant în Agnita. 77 8—5

Casă de vânzare.

In Sibiiu, Poarta Turnului, să așă de vânzare o casă frumoasă, constătătoare din 4 odăi și 3 culine, curte, yură și pivniță. Casa e instalată cu lumină electrică și e foarte potrivită pentru o cărcimă cu boltă, măieraiu etc. Informațiuni se dau la administrația „Foi Poporului”. 47 4—5

Mere frumoase

vre-o 50 de ferdele, se așă de vânzare cu preț moderat. Adresa se așă la administrația „Foi Poporului”. Pentru răspuns este a se adăuga o marcă de 10 bani.

Sămânțuri

de tot felul pentru

◆ legumă, flori etc. ◆

și 68 3—

sămânțuri economice

de calitatea și curățenia primă se capătă la

Carol F. Jickeli

SIBIIU, filiala Piața mare 21

cum și în Alba-Iulia, Strada Széchenyi 13.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foșia noastră, — a aminti și spune, că despre luerurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăptrea foii noastre, iar pe de altă parte voi fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Casele

din Sibiiu, Grabengasse Nr. 5. (4 chilii, culină, grădină frumoasă și curte) și Schwimm-schulgasse Nr. 22 (2 chilii, culină, grajd, grădină mare și curte) sunt din mână liberă de vânzare. Deslășiri dă dl **N. Căndea**, Sibiiu, drumul Cisnădiei Nr. 6. 43 6—

Mașini de cusut pentru trebuințe casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și gramofone

se pot cumpăra cu prețuri moderate și plătitre în rate favorabile la

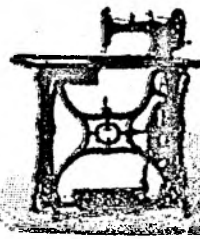
BODOR BÉLA

magazin de mașini de cusut și biciclete în

84 2—

Făgăraș

Str. Honvéd Nr. 11.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbește în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijloci comerciale și comanda.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos uica No. 141, III/19.

Picuri de stomach de Brády

cu

Maica Domnului de Mariazell ca marcă de scutire,

și pentru această numite „picuri de stomach de Mariazell”, sunt cel mai bun leac, valorat de 80 ani, contra la orice suferință de mistuire, arsuri de stomach, îngrășare, dureri de cap și de stomach, colică, insomnie, lipsa de sânge, anemie etc. Să capătă în farmacia cu prețul de 90 fileri și Cor. 1-60. 6 sticle cu Cor. 5-40, 8 sticle duble cu Cor. 4-80, expediază franco producătorul C. Brády, farmacia „Regale Ungariei” Viena, I. Fleischmarkt 2. Depon 5.

Să fim atenți la marca de scutire cu Maica Domnului de Mariazell, pachetare roșă și subscrierea, ca pe chipul din clișeu de aci. 23 8—25
In Sibiiu se așă de vânzare în apotecile: A. Teutsch, C. Morscher, G. Fabritius.

500 Coroane

plătește celui-ce ar mai capăta vre-odată dureri de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi așă de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19 1. Sommergasse 1. In Sibiiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27: strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ounei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteriei și str. Cisnădiei. In Blistrița: farmacia lui Herbert. Bebeșul-sășesc, farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătitre. La locurile unde nu să poate capăta, trimite 3 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco 25 27—

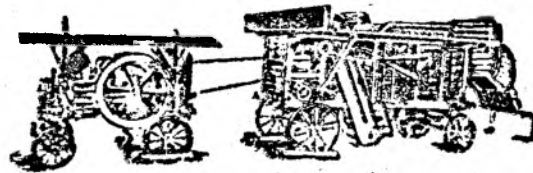
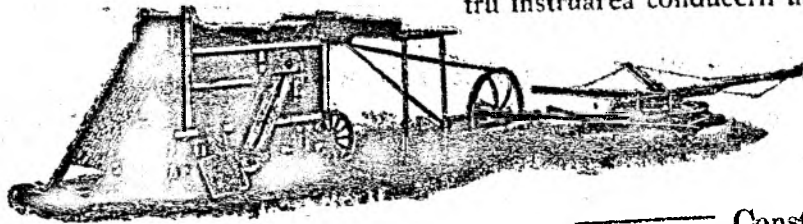
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**
NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de im-blătit cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un monteur.

Construcția cea mai nouă.

83 3—52

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobotul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Vărtejuri de im-blătit și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3—4 cai, foarte ușor se poate im-blăti.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii crută proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma **FRAȚII GÖMÖRI**, au fost bine primite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de speșe să trimite la cerere gratis.

Doi sau 3 băieți

De la 14 ani în sus, primese ca învățăceli la zidarit, pe timp de 3—4 ani de învățatură. Doritorii să se adreseze în persoană sau prin scrisoare la **Nicolae Cornea**, măiestru zidar și măsar, *Săliște*, (comit. Sibiu). 55 3—3

O fetiță română

Din familie bună, în etate de 14 ani, are dorință a intra într-o casă bună germană, unde ar putea face oare cari servicii la copii mici sau în casă. Informații mai desaproape se dau la administrația „Foi Poporului” în Sibiu.

O brutărie

cu toate uneltele trebuincioase, apoi casă de locuit, grădină etc., se dă în arândă pe unul sau mai mulți ani. În depărtare de 3 chilometri se află un joagăr mare al firmei italiene pentru exploatarea lemnului. Doritorii să se adreseze la **Ana Nicolae Oana**, în *Veștem Nr. 225*. 79 8—3

Lucrezi

în interesul propriu

dacă numai la

MORIZ BALLEK

magazin de haine de fabrică

ți cumperi

hainele trebuincioase

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 4—6.

88 2—3

8 zile de probă!

Nu cumpăra cîș, fără ea să nu-ți fi probat. Eu trimit la ori-cine un cîș de aur plaque pentru domni, 14 carate, cu coperiș dublu, pe lângă prețul de **20 coroane**. La facerea comandai sunt a se trimite **numai 10 coroane** (sau la din contră această sumă se va lua cu rambursă), iar restul este de a se plăti numai după timpul de probă. Garanție de 3 ani pentru mers bun. Comandele sunt a se adresa la 34 6—6

JOH. WEINER

Wien XIX/1, Boschstrasse 2/7.

Marca de scutire: „Anker”

Liniment Capsici comp.,
tălcător pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de ceață valorat de mult, care s-a folosit de mulți ani ca fricțiune sigură în podagră, reumatism și răvăli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de putină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutala cu marca de scutire „Anker” și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capătă aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur” în Praga. ::

Soseaua Elisabeta Nr. 8 nou.

Expediție zilnică. 293 34—42

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteriței Nr. 26

recomandă onoratului public interesat **atelierul său**, unde se execută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit

cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 5—52

De neîntrecut!!

În ce privește prestațiunea și durabilitatea, cele mai bune și din nou îmbunătățite sunt

„ERIKA”

Pumpe cu

(Să nu se schimbe cu alte pompe, ce sunt fabricat inferior).

Pentru comune, întreprinderi economice, grădini, curți, unde se folosește multă apă, aceste pompe sunt cele mai potrivite.

Cereți prospecte dela

Ianțuri.

(Să nu se schimbe cu alte pompe, ce sunt fabricat inferior)

Prețurile sunt atât de moderat socotite, încât aceste pompe, pe lângă aceeaș construcție **solidă**, nu se pot vinde de nimenea mai ieftine).

Cereți oferte dela

AND. RIEGER

prima fabrică transilvană de mașini economice, turnătorie de fier și de metal, în Sibiu. 89 2—4

Banca de escompt și de păstrare

societate pe acții în Sibiu

(strada Cisnădiei Nr. 41)

primește

Depuneri spre fructificare

CU 5¹ 0
2 0

Pentru transmiterea liberă de porto a depunerilor, se trimit la cerere grătit chepure-uri postale. 76 4—4

La

Moriz Ballek

au sosit

haine moderne ♦ ♦

♦ ♦ ♦ **de primăvară**

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 4-6.

88 2-3

O grozavă greșală

a făcut acela, care n'a fost prevăzător și contra reumei, podagrei, junghiurilor din coaste, durerii de membre, durerilor de șele și spate, de picioare etc., n'a folosit veritabilul

REPARATOR al lui Krieger

ci vreo imitație. Noi recomandăm deci fiecărui reumatism și fiecui, care suferă de boalele de mai sus, de dureri provenite din curent, răcire, să folosească numai decât 30 6-8

REPARATORUL veritabil al lui Krieger

care să produce singur în farmacia lui Krieger, Budapest, Kalvin tér, astiel aici au să se adreseze comandelo. O sticlă mică costă 1 Cor., una mare 2 Cor. Pe postă franco 5 sticle mici 5 Cor. sau 3 sticle mari 6 Cor. Acest leac vechiu și escelent e mai bun ca orice Franzbranntwein, fiindcă vindecă după o singură fricțiune. — La comande să fiți atenți la adresă, ca să nu căpătați imitații.

Cine este dușmanul plăcerii la viață?

Cartea cu acest titlu se trimite gratis.

Câteva cuvinte

asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e mătaoară la o hi multimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupesti sunt atru-late și cari în urma ușurinței din tinere și prin deprinderi rele și-au sduncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suțrem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cin va care să dea tinerimei des'ur, bine-voitoare, sincere și zămănuțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcăsurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcăsurile ori și oi, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștient, care știe să dea asupra vetei sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al **Dr. PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákoczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (arăt bărbații și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupesti ale bolnavului să curățate, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletesti i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodel lui propriu de vinde-are chiar și casurile cele mai neglese, ranele sifilitice boalele de țeve, beșic, nervi și șira spinării, ineputurile de confus și a minței, urmările onaniei și ale sifilisului, erecționile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotență), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei o sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea ce privește cura, depăr-tarea nu este pedecă, căci dacă cineva, din ori-ce cauză nu putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte d'scret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura nu-mai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimit fiecărui. Institutul se în-grățește și de medicamente speciale. Vizitele se pri-mesc începând dela 10 ore a. m. și până la 6 ore p. m. (Duminica până la 12 ore a. m.) **Se cu-rează și cu Ehrlich 606.** Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapest IV. **Muzeum-Grat 13.**

58 11-

Tot felul de tipărituri

moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Pentru ori-ce ocazie

se află

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de iarnă

în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-tățile de stofe pentru pardusiupi și „Haglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra preferențelor confecțio-nate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

Uniforme pentru voluntari, suza și tot felul de articli de uniformă, după pre-scripțiile eroitura cea mai nouă.

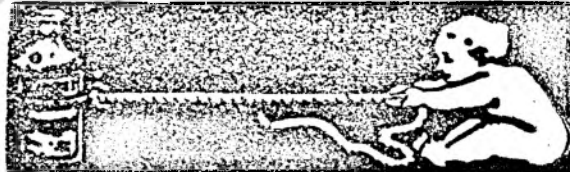
De vânzare.

O casă constătătoare din o odaie cu cu-lină și grădină se află de vânzare. Doritorii a se adresa la Ana Dănilă, Sibiu, strada Kirschner Nr. 13.

85 2-1

Emulsiunea Egger

veritabilă numai cu marca aceasta.

Toți parinți să deie copului în timpul de iarnă EMULSIUNEA EGGER, de oarece aceasta întărește copiii, ajută la întărirea oaselor și are un efect bun asupra desvol-tării și hrănirii. Mijloc potrivit contra tusei și durerilor de stomah. Foarte folositor în timpul ieșirii dinților. Recomandat de medici vestiți, de oarece este cel mai bun preparat, nu are miros neplăcut, ci un gust plăcut, ușor de mistuit și încunjură toate boalele de copii. — Prețul unei sticle 2 coroane în apotecii. Trimitere cu poșta prin „Reichs-palatin-Apotheke“, Budapest, VI, Váci-körút 17. 336 10-12

pe lângă 3 sticle 6 coroane franco

În Sibiu se află la: apotecarii Guido Fabritius și J. C. Molnar.

Ingrădituri uimitor de ieftine! Invențiune senzațională!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedeac superioritatea neîntrecută a

impletitudii Hungaria

patentată. 44 5-12

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc! Nu e de lipsă să fie văpsit. Prețul per metru cvadrat 30 fileri și mai sus.

Să poate procura la singurul fabricant:

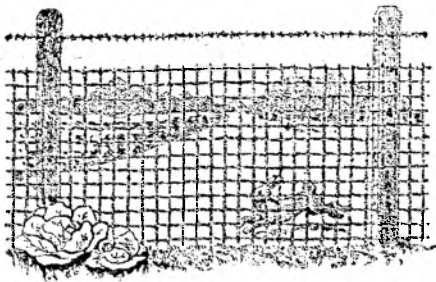
Alexandru Haidekker

fabrică de țesătură de sârmă, de ingrăditură din impletituri și de gratii

Budapesta VIII, Úlői út 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștientios. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

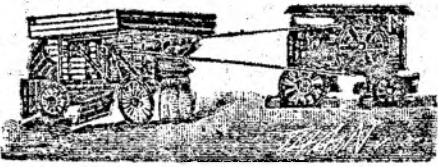
Foarte corespunzător!

Mănuire foarte ușoară!

Dacă D-Ta vrei să ai

o mașină de imblătit cu motor,
cruțătoare
sigură în lucrare
împlinind lucrul distins

și pe lângă prețuri favorabile, cu condiții de plată ușoare, cu **garanță** deplină, — atunci adresează-te cu cererea la

SZÜCS ÖDÖN

BUDAPEST, VI., Nagymező-u. 66,

La cerere se trimite catalog și preliminar gratis și franco. 92 2-10

Doamnelor!

La cumpărare de
jachete pentru dame

rog a cerceta magazinul meu elegant și foarte bine asortat.

Prețuri fără concurență.

Moriz Ballek

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 4-6

83 2-3

Vinuri de masă esculente,

litra cu 52 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

Din țigăria din Avrig

(Felek, comitatul Szeben)

oferim 70 3-20

Țiglă de cement

de prima calitate în diferite culori pre lângă garanție îndelungată.

J. Răduțiu & Comp.

Nu cumpăra

nimic altceva contra

TUSEI

răgușelei, catarului, șegmei, catarului bronșial și de gât, ci numai Caramellele de piept

ale lui **Kaiser** „Trei brazi”

5900 atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecile, dragueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

La „Croitoria Universală”**I. PETRAȘCU**

strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai noi stoffe engleze și indigene pentru sezonul de iarnă și primăvară — astfel că stau la dispoziția on. public pentru a efectui ori-ce comanda în branșa croitoriei după modelele cele mai noi.

==== Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate. ====

Sprrijiniți industria română!

292 12-

Carol F. Wultschner

mehanic

Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.

==== Primul institut sibian ====

cu forță motoră electrică și Dynamo

pentru nichelat, spole cu aramă, cu aramă galbină (cleșale) și cu argint a tot felul de obiecte de metal. — Lucru solid și durabil. Prețuri foarte ieftine.

Cel mai ieftin și mai bun izvor pentru cumpărare de
mașini de cusut și biciclete.

273 10-

Atelier pentru repararea bicicletelor și mașini de cusut.

Primește spre executare ferestri (vitrine) moderne la prăvălii, instalează localuri pentru măcelari cu toate recvizitele trebuincioase.

»Magurul« Insoțire economică-comercială Elisabetopole (Erzsébetváros, Kisküküllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinsă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la:

Insoțirea economică „Magurul”, Elisabetopole (Erzsébet-comercială, város, Kisküküllő vm.)

Material disponibil în altoi peste două (2) milioane.

Școalele de altoi n-au fost atacate de peronosporă. — La cumpărări pe credit 316 18- cele mai ușoare condițiuni. — Plătire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț-curent și instrucțiune gratis și franco. — Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

==== Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid! ====

Trimiteți bănești la cursul practic de altoit!

Replantați-vă viile cu altoi dela firma română!

Singurul institut de asigurare ardelean**„TRANSYLVANIA”**

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai efine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plățire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la sfârșitul anului 1909 K 4.831,168-51

Capitale asigurate pe viață achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu / foc K 112.045,412-
sfârșitul anului 1909 / viață „ 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de rezervă „ 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane verșate în Acuzății, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.